

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Vasárnap, 1935. október 6.
228. szám.

HÁBORUTÓL A BÉKÉIG

Borzalmas elgondolni is, hogy a világnak újra létezik egy pontja, ahol emberek gyilkolják egymást. Városok váltak földöntuli iszonyatok színterévé. nők, aggok és gyermekek temetetlen tetemei ezrével borítják az összehombábzott uccák közeit, házak romhalmazait, míg a férfiak, a harcosok gépfegyverropogás kereplése és a nehéztüzérség szakadatlan pergőtüze mellett, légi és földi-tankok dübörgő, zúgó felvonulása közben indulnak újabb és újabb rohamra a tömeghalálnak e nagy házárdjátékban, amit ma a háboru jelent. A többévezredes kulturák fehér- és barnabőrű fiai ölik egymást Abesszinia földjén, mert — hogy Mussolini szavaival éljünk — az olasz nép fiai is, az ethiópok fiai is „helyet akarnak maguknak a Nap alatt”...

Minden emberi együttérzésünk azoké a szenvedőké, akik megkapták a közös emberi ragály, a pusztító háboru lázát. És rettegünk tőle, hogy a kór, amely ilyen vehemensen lépett fel Abesszinia földején, láthatatlan csíráival megfertőzi a Földközi-tenger vizét, föld- és tengerszorosokon keresztül átlopakodhatik az európai kontinensre is, hogy megkezdje pusztító munkáját. Mert tudjuk, hogy a brazil kávétermelés mintáját nem követheti a hadianyag-ipar, a fölösleges és kihalásvesztésű hadianyagok millióit nem lehet a tengerbe szilveszteni, ezzel az árák a piacokon nem javulnak. A hadianyag piaca a csatatér, a töltényeket, az ágyukat, a csatahajókat, repülőgépeket és tankokat el kell használni, hogy a nehézipar megtalálhassa számításait a nemzetközi viszonyok között. Minden kilőtt töltény fehéret u munkát, új szükségletet jelent ebben a szörnyűségeken reális iparban, amely most kitűnő piacot talált Ogadenben, a Darotakis-fensíkon, a Mussali-hegység szorosai között — és mégis: a kulturvilág létérdeke több, mint a hadianyag érdekeltiségek virágzása és összehangolhatatlanul nagyobbszámú emberéletet követel egy-egy háboru, mint amennyinek fenntartását a nemzetközi hadiipar működése biztosítja. Nem lehet tehát fontosabb érdekünk annál, hogy a háborut lokalizálják és arravaló nemzetközi diplomácia, hogy ezt az elkülönítést, ezt a lokalizációt végrehajtsa.

A francia államtanács döntése, továbbá a nemzetközi politikai helyzet ezt a nagy feladatot a francia külügyminiszter kezébe adta és Laval külügyminiszter, az auvergnei postás kiváló fia nem hátrált meg a világtörténelmi jelentőségű megbízatás elől. Diplomáciai értelemben mindaz a szörnyűség, ami ma Abesszinia földjén tomhol: még nem háboru, mert az egymással harcban álló hatalmak nem üzenték meg egymásnak a hadat. Mivel háboru tényét így meg nem állapíthatja a diplomácia, a Népszövetség tanácsa sem gondolhat arra, hogy az olasz-abesszin konfliktus ügyében alkalmazni kívánja az Alapokmány 16. szakaszát, amely előbb gazdasági és kereskedelmi, később katonai blokádot és szankciókat ír elő a háborut kezdeményező tagállam ellen. Az esemé-

nyeknek egymást követő láncolatából megállapítható máris, hogy Mussolini és az olasz diplomácia mennyi nyitott ajtót hagyott maga mögött. Olaszország nem lépett ki a Népszövetségből, tehát nem zárkózott el a közvetítő-ajánlatok esetleges megtárgyalása elől: ám nem izent háborut s így nem is vonható felelősségre háboru kezdeményezése miatt. Diplomáciai szemüvegen nézve az aduai romokat, az ogadeni hullahegyeket: annexió gvarmati manőver folyik, melyet nyilván be is fejezhet addig az olasz hadvezetőség, míg a Népszövetség eldönti a történetek minősítése feletti vitáját. S nyilvánvaló, hogy az olasz diplomáciának semmi oka sem lesz az elzárkózásra a népszövetségi egyezmény megkötése elől, ha már az olasz fegyverek végrehajtották parancsait, az olasz nép elégtételt vett az 1896-os Aduáért, az olasz földnélküliek gyarmatot

szereztek anélkül, hogy ezáltal akár az angol, akár a francia keletafrikai érdekek csak egy szemernyi csorbulást is szenvedtek volna...

Ime, a helyzet, amely Laval számára világos utat mutat arra, mit kell tennie. Fabius, a „Cunctator” diplomáciai szerepét kell vállalnia, míg az olasz hadműveletek lezajlanak és megérett az idő Mussolini számára is, hogy Aloisj bárót Geníbe visszaküldje. Lehet, hogy a világ békéje miatt ezuttal párezer abesszin és párezer olasz emberélet feláldoztatik: de ez mindenképpen elkerülhetetlené vált már és nem ok arra, hogy újabb emberéletek millióit sodorják bele a világégés nagy pusztulásába. Az emberiség, mely ma a népszövetségi alapokmány paragrafusai között válogathat, egyikhez sem ragaszkodik annyira, mint az Alapokmány lényegéhez: a békéhez. És akár a Népszövetséggel, akár a Népszövetség nélkül, Európa 394 millió lakosa inkább a békés diplomácia, mint a fegyveres megtorlás stratégiai mellé áll, hogy akár áldozatok árán is elérje célját — az európai békét, az európai nyugalmat. (J.)

ADUA ELESETT

Véres harcok előzték meg a város bevételeit

Mussolini békét ajánlott az angol kormánynak — A hátsóindiai angol flottát Abesszinia közelébe vezényelték — Az abesszin jelentések győzelemről számolnak be

A 13-as bizottság elutasította Olaszország Abesszinia elleni vádjait

Ugyanakkor, amikor Keletafrikában dörögnek az ágyuk, bombaeső zudul a városok lakóira és két évezred kulturakülönbsége csap össze az egyenlítői nap alatt, Geníben és az európai kontinens metropoliszaiban fokozott tevékenységet fejt ki a felelevenedett titkos diplomácia. A népszövetségi politika csődjét többé nem lehet letagadni és a gení nyílt plénum helyébe most ismét a kulisszák mögötti megbeszélések rendszere lépett.

Londoni jelentés szerint Dino Grandi londoni olasz nagykövet tegnap kihallgatáson jelent meg Sir Samuel Hoare külügyminiszternél, akinél háromnegyed órát töltött. A megbeszéléssel kapcsolatban londoni politikai körökben a legkülönbözőbb hírek terjedtek el. Ezek szerint Mussolini Grandi után a következő ajánlatot terjesztette az angol külügyminiszter elé:

„Anglia szüntesse be a Földközi-tengeren a brit flotta felvonulását és vonja vissza a csatahajókat eredeti flottabázisaira. Ez esetben Itália hajlandó Franciaországgal és Angliával közösen megoldást keresni a keletafrikai kérdésekre, természetesen az olasz érdekek legmesszebbmenő megvédésével”.

Másik londoni jelentés szerint Mussolini jegyzéket küldött az angol kormánynak, amelyben kijelentette, hogy az ellenségeskedések

idejét lényegesen megrövidítené, ha a Földközi-tengeri feszültséget őszinte együttműködés váltaná fel a végleges megoldás kérdésében. Mussolini végül azt ajánlotta Angliának, hogy szemmisítse meg mindazokat az óvintézkedéseket, amelyeket eddig tett, mert ezek alapja csak egy képzelt veszedelem volt.

A párisi Ordre című lap ma közli a francia minisztertanács határozatát. A minisztertanács elutasította a katonai szankciók alkalmazására vonatkozó angol javaslatot, de a progresszív gazdasági szankciók alkalmazásához hozzájárult. Ezek szerint beszüntetnék a fegyver- és hadianyag exportját Olaszország részére, megtagadnák az olasz hiteligények kielégítését és beszüntetnék Olaszországból minden vásárlást. A teljes gazdasági blokádot azonban visszautasították. Hír szerint Laval nem adta fel a reményt, hogy Angliát Olaszországgal kibékítse.

Az angol flotta körülzárja a Vöröstengeten tartózkodó olasz hadihajókat

A nemzetközi politikai élet megdöbbenéssel fogadta a hírt, hogy az angol tengerészeti kormány szikratáviratban készenléti parancsot adott a Hátsóindia környékén lavírozó angol flotta egységeinek. A parancs szerint fűtve és készenléten álljanak, mert rövidesen parancsot kapnak arra, hogy az abesszin háború színteréhez közeli vizeken kell elhelyezkedniük. Ez a parancs minden valószínűség szerint az adeni vizekre vezényli az angolok hátsóindiai flottáját, ami azt jelenti, hogy az olasz haditengerészet egységeit az angol haditengerészet közrefogja. A Szuezi-csatorna irányából ugyanis készenléten áll az angol hajóraj egyik fele, míg a másik rész a Vöröstenger déli határánál tart örökös helyet.

Visszavonul az északi abesszin hadsereg

Az abesszinai harctérről érkező jelentések a következőképp szólnak:

Az Adua, Adigrat, Macala háromszögben heves harcok tombolnak. Az olasz bombavető repülőgépek óriási pusztítást okoznak az abesszinek soraiban.

Gorahai rádióállomást az olasz repülőgépek elpusztították és több száz abesszin katonát megöltek.

Managasca eritreai törzsfőnök átpártolt az abesszinekhez 5000 katonájával együtt, akiknek terepismeretére feltétlen szükség lett volna a guerillaharcokban. Az olasz csapatok Aduába való bevonulása, amelynek hírére tegnap egész este hiába várták, már csak órák kérdése. A Mussali hegy körül csak most bontakoznak ki a harcok és egyelőre csak előcsatározások folytak. Az abesszin hadvezetőségnek nyilván az a terve, hogy a sokkal kedveltebb Danakil tartományba csalja az olasz csapatokat. Az abesszin főhaderő Desieben van összpontosítva, ahol a császár rövidesen megjelenik, hogy csapatait lelkesítse. Az olasz légihaderő főcélja az Avas mellett vasúti hid bombázása, mert ennek lerombolása által elvágnák az Addis Abehába vezető vasútvonalat.

Az abesszin hadsereg vesztesége ötezer halott és sebesült

A Daily Express haditudósítójának jelentése szerint az olasz központi hadsereg tízezer beenszüllött katonából áll, fehér tisztek vezetése mellett. Addis abebai hírek szerint az abesszin hadvezetőség hivatalos közleményt tett közzé, amely szerint az ogadeni harcok

alkalmával 180 abesszin katona vesztette életét. Más forrásból származó hírek szerint

az abesszin hadsereg vesztesége halottakban és sebesültekben megközelíti az ötezer embert.

Római hír szerint az Abessziniában megindult offenzíva során pénteken 400 tiszt és katona esett el olasz részről. Magánjelentések arról számolnak be, hogy Ras Seyum, az északi front parancsnoka tegnap délután kiadta a parancsot az általános visszavonulásra. A pa-

MEGNYILT

Arad legmodernebb kozmetikai intézete

SALON „ESTETIC“

Str. Alexandri No. 7.

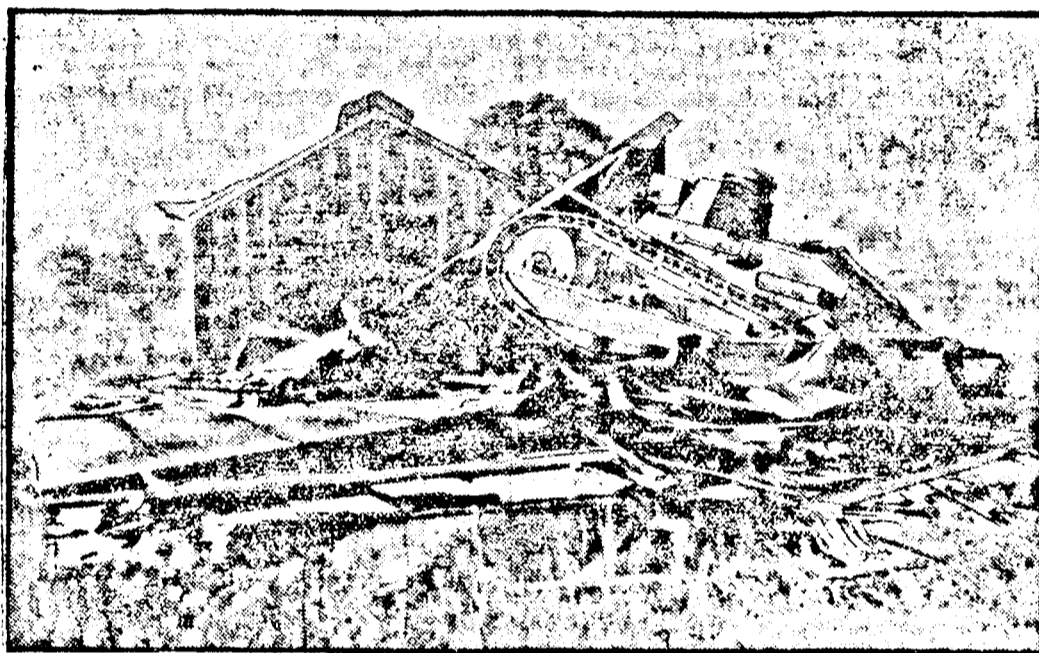
Kézi- és villanymasszázs, legmodernebb arcpakolások, helyi fogasztás, új berlini módszer szerint, szakorvosi felügyelet alatt

kvare- és diathermia
arokrémekek stb. 5520

Rendkívül előnyös árak!

rancsot a herceg azzal okolta meg, hogy az olaszok lendülete az offenzíva első napjaiban túlságosan nagy és lehetetlen volna nagyobb veszteség nélkül megállítani az előnyomulást. Az abesszin csapatok főfeladata most az, hogy tartsák a visszavonulás után elfoglalt állásokat. Ellenőrizhetetlen hírek szerint egyébként Adua már csak romhalmaz, mert az olasz tüzéréség és repülőgépek tönkrebombázták a várost.

Az olasz hadsereg eddig háromezer négyzetkilométernyi területet foglalt el.

OLASZ TANK ROMJAI AZ ADUA-KÖRNYÉKI HARCTÉREN.
(Az első felvételek az abesszinai hadszíntérről.)

Oszi kötött áruk

divatbluzok, pulloverek, szvettlerék, harisnyák, konyhakész, ridikülör, női selyem alsóneműek nagy választékban, legolcsóbb árban 5581

ILLENZ és MARGARETA

kötött-szövött áruházában vásárolhat Piata Avram Iancu No. 21

A tekintély

Írta: LÉON FRAPIÉ

Roland Barginal huszonkétéves volt. Apja elhelyezte a nagy kereskedelmi vállalatnál, amelynek igazgatója volt és szigorúan ellenőrizte Roland pontosságát és buzgóságát. Nem is talált kifogásolni valót. De azt már nem akadályozhatta meg, hogy Roland esti szabad óráit a muzsáknak áldozza. Ebben a korban a legtöbb fiú arra törekszik, hogy „valaki” legyen. Valaki, akiről beszélnek s akivé a saját erejéből és tehetségéből küzdi fel magát.

Egyik napon az apja meg is kérdezte:

— Mi az ördögöt körmölsz mindennap éjfélig a szobádban?

— Egy regényt írok, papa.

— Persze, szerelmi regényt? — hangzott a gunyos apai kérdés.

— Igen...

— Elfelejtetted, hogy az írótól mindenekelőtt új témát várnak. Nem mondhatnám, hogy ez a téma valami új.

Barginal többé aztán nem is érdeklődött fiának irodalmi tevékenysége iránt. Izig-végig üzletember volt, ami nem azt jelentette, hogy az irodalom nem érdekelte. A komoly irodalom. Nemcsak a közgazdasági, de nagy, neves írók regényei is. Szeretett lépést tartani a korrallal, mindenről tájékozódni, mint a munkájában; úgy szórakozásaiban és az olvasásában is rendszert tartott. A rendszer, a tekintély!... Ez volt a vesszőparipája. Ennek a tekintélynek épentartása volt legfőbb gondja. Főként a családi életben kinosan vigyázott, hogy az apai, a családi tekintély meg ne csorbuljon.

Diktátori alapon rendezte be családi életét. Ennek a családi életnek békés csendjét megzavarta

egy váratlan esemény. Barginal felmondott Arthur-nak, az irodaszolgájának, aki tizenhét év óta volt nála. Arthur mint siheder fiú állt a szolgálatába, ma két iskolásgyermek apja. Megbízható, tisztességes ember volt, gazdájáért tűzbe ment volna, Barginal nem egyszer hangoztatta, hogy olvasatlanul rábizná minden pénzét. Csak egy hibája volt, szerette a szeszt és ha csak szerét ejthette, betért egy-egy utjába eső söntésbe. Egyszer aztán így, italosan, valami szállitáznál tévedett a vevő kárára. Barginal dühös lett és rögtön felmondott neki.

— Keressen más helyet Arthur!... elsején mennie kell.

Barginal mingyárt másnap tapasztalhatta a felmondás hatását az otthonában. A felesége lehangoztott volt, a fia is. Sejtette hogy Arthur bánatával idemenekült és elpanaszolta nekik az öt évtől váratlan csapást, őket kérte, hogy legyenek szószólói. Mert ő maga nem mert megkérni a szigorú főnököt, hogy ez egyszer még bocsásson meg neki. Szegény ördög, nem tudta, hogy a családtagok talán még kevésbé mernék megkönyörögni a diktátort, hogy egy kimondott határozatát visszavonja. Barginal titkon már megbánta, hogy hűséges, régi emberét ilyen kurtán kidobta, de a világ előbb összedől volna, semhogy ő, a kemény határozottságáról híres Barginal, egy határozatát visszavonja.

Igy aztán az egész ház nyomott kedélyhangulatban volt. Egyik sem szólt, mindegyik igyekezett közvetlenül látszani, de az étkezésnél a társalgás kinosan vontatott volt és alig bírták legyűrni a falatot.

A hónap, vagyis inkább az elítelt utolsó napján, ebéd után. Barginal, mikor a feketénél szivarra

gyújtott, odavetve megkérdezte a fiától:

— Mennyire vagy azzal a te híres regényeddel? Figyelmeztetlek, hogy regényed hőst csupa rokonszenves tulajdonsággal ruházd fel, hogy rögtön megnyerje az olvasók rokonszenvét. És vigyázz, hogy ebből ki ne zökkenj. A hős mindvégig rokonszenves maradjon. Egy jó regénynek az egyik alapfeltétele.

Roland nagyon örült, hogy apja ennyire figyelmére méltatja az ő készülő irodalmi alkotását.

— Igazad van, papa! — s most egy nagy-szerű ötlete támadt — mindenekelőtt arra törek-szem, hogy jószívnak mutassam. Ezzel fogom meg legjobban az olvasók szívét. Valami ügyes trükköt kell kieszelnem ennek az érzékeltetésére. Például... valami szegény ördögöt, többgyermekes családapát, aki, igaz, saját, de nem éppen súlyos hibájából állását veszíti, kenyér nélkül marad. Az én regényhősöm megkönyörül rajta, kikönyörgi a bocsánatot számára, visszaszerzi az állást...

— Te, nézz csak a szemembe... — és Barginal leverte szivarja hamuját — nekem úgy tetszik, hogy te ezt a mi irodalmi vitánkat Arthur érdekében kihasználod...

— Hát igen, papa... bevallom, szegény Arthurra gondoltam...

Barginal felállt, szigorúan nézett a feleségére és fiára és szokott diktátori hangján dörögte:

— Elég ügyesen csináltad, azért is nem zárkózom el ez egyszer kéresem elől. Megmondhatod Arthur-nak, hogy a felmondást visszavonom és hogy neked köszönheti. Csakis a te közbenjárásodnak, mert én magamtól soha meg nem bocsátottam volna.

És tekintélye épentartásával, nagyon megkönyömbülten ment ki az ebédlőből...

Eltűnt az aduai olasz konzul

A Havas-ügynökség addis-abebai jelentése szerint az aduai olasz konzul, akit tudvalevőleg szökése közben fogtak el, még mindig nem érkezett meg az abesszin fővárosba, mert hírszerint az abesszin hatóságok tartják fogva. A konzul levelet juttatott el az olasz csapatokhoz, amelyeket arra kért, hogy hagyják abba Adua bombázását, mert vele szemben megtorló rendszabályokat alkalmaznak. Abessziniában az újságírók még nem kaptak engedélyt arra, hogy a frontra utazhassanak.

Az abesszin fővárosból érkező jelentések szerint a császárt arra igyekeznek ösztönözni, hogy hagyja el a fővárost. Ő azonban azt felelte, hogy továbbra is a császári palotában marad és ha elérkezik az ideje, akkor önmaga veszi át csapatainak főparancsnokságát. A császár nagy hidegvérrel tesz bizonyosságot. Szokásos napi munkáját most is rendesen elvégzi.

Más forrásból érkező jelentések azt mondják, hogy

az abesszin haderő harcászati okokból előre elhatározta, hogy az északi határról száz kilométernyire fog visszavonulni.

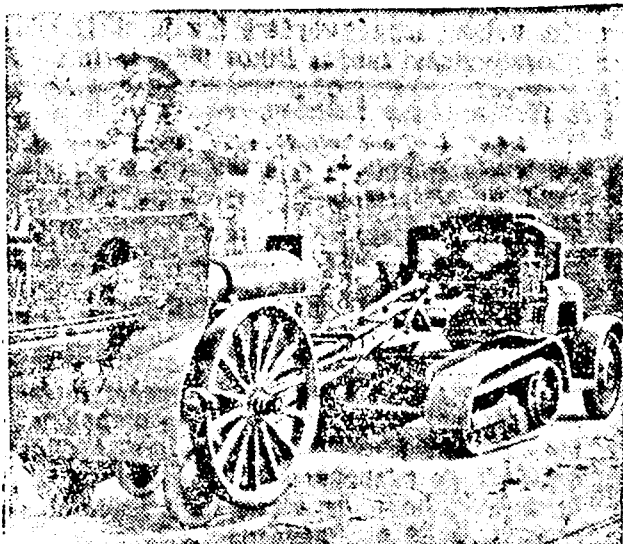
Abessziniában számítanak arra, hogy az olaszok folytatják előnyomulásukat. Remélik, hogy a Makale—Attabe—Masfina vonalon fel fogják tartóztatni az olasz csapatokat. Ma reggel egy vonat újabb olasz állampolgárokat szállított a fővárosból Harrarba. A vonat azonban ezenkívül az abesszin hadsereg egyik gyaloghadosztályát, ezenkívül gépfegyvereket és lőszert is vitt magával.

Az abesszin császár könnyezve bucsuzott el a harctérre induló csapatoktól

Addis-Abehából érkező jelentés szerint az abesszin fővárosban halotti csend van. A bennszülött nők és gyermekek legnagyobb része a közeli dombos vidékre menekült. A császár személyesen irányítja a város rendőri szolgálatát. Óránkint kap jelentést a város helyzetéről. A népus a legnagyobb súlyt helyezi az európai, főként az olasz lakosság megővésére, mert ezek további rendszabályokra adhatnának okot. A császár tegnap könnyezve bucsuzott az északi hadszíntérre induló csapatoktól és a következőket mondta:

— *Ti született hősök vagytok, de a mai fegyverek ellen nem elég a vitézség. Mindenki nyugodtan teljesítse kötelességét a hazája és a császária iránt.*

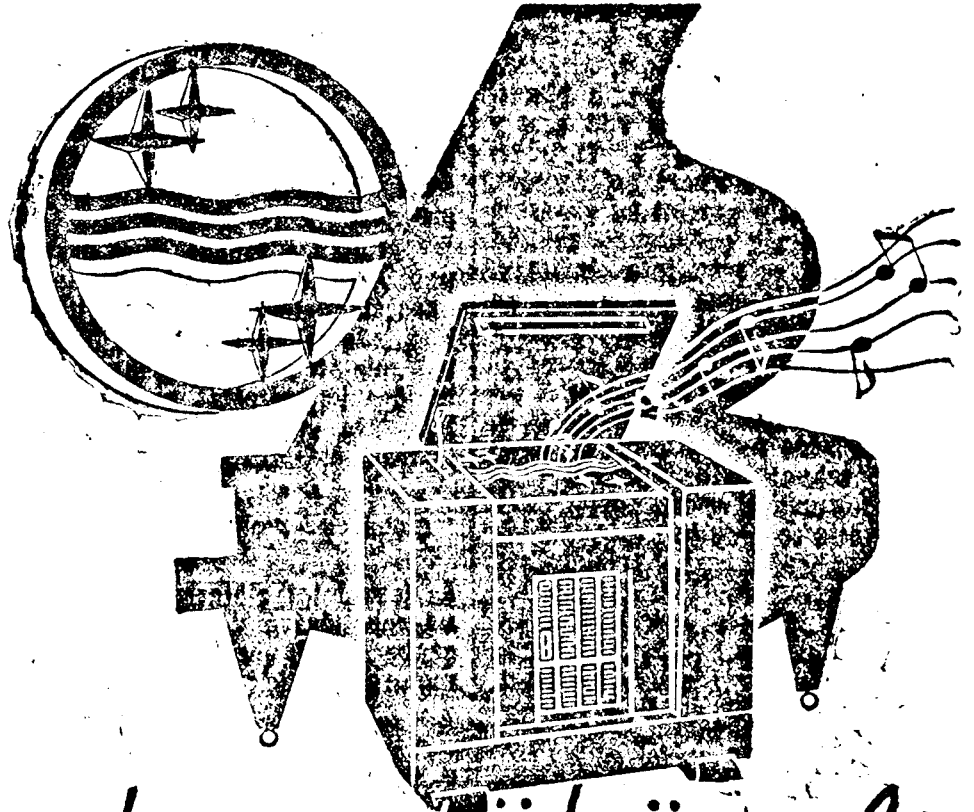
A keletafrikai hadszíntérről érkezett jelentésekből kitűnik, hogy az abesszinek kétségbeesetten védekeznek. Seyum herceg, Adua védője, az egyik rohamhullámot a másik után vetette küzdelembe az olaszok ellen, de közben súlyos fegyver és lőszerhiánnyal küzdött. A császár ezért két fegyverrel és lőszerrel megrakott hatalmas repülőgépet indított utnak. Az abesszinek itt szuronnal támadtak az olaszokra, de irtózatos veszteségeket szenvedtek az olaszok gyilkos fegyvertűzétől, mérges gázokat az olaszok eddig nem használtak.

MOTORIZÁLT OLASZ HEGYI-TÜZÉRSÉG.

AZ 1936-OS SZEZON UJDONSÁGA

PHILIPS RÁDIÓKÉSZÜLEK

hangtükörrel

rövid időn belül forgalomba kerülnek.

Halassa el addig rádióvásárlását, amíg nem nézi meg és nem hallgatja meg az új Philips készüléket.

Philips-nek — a világ legnagyobb rádiógyárának, — sikerült új rendszerű, versenyen kívüli, a hangvisszaadást tökéletesítő, konstrukciós módosításokkal készülékeiből a legnemesebb és legtermészetesebb hangokat kihozni.

Kérje minden jobb rádióüzletben az új Philips készülékek bemutatását.

PHILIPS RADIO

Minden PHILIPS-GÉP ultra-rövidhullám és állomás névskálával van ellátva.

Abesszin hivatalos jelentés Adua elestéről

Addis-Abehából hivatalosan közlik, hogy Adua város ma reggel elesett. Adigrat elesését még nem erősítették meg. Aksumnak, az abesszinek szent városának eleste küszöbön áll.

Késő este érkezett jelentések szerint Adua bevételét hosszú és kemény harcok előzték meg. Az olaszok a rendelkezésre álló egész modern harci gépezetet használták fel a küzdelemben. A veszteségek mindkét oldalon igen jelentékenyek. Adigrat körül még folynak a harcok. Az abesszinek, akik a hegyvidéken betérszkelték magukat, itt szívós ellenállást fejtenek ki. Az abesszinek hivatalos jelentése megemlíti, hogy a Tigre felett repülő olaszok gondolkodás nélkül bombázzák a menekülő asszonyok és gyermekek csoportját. Érthető, hogy ez csak még inkább fokozza az abesszinek elkeseredését és bosszudühét az olaszok ellen. Megerősíti ezt a hírt az is, hogy az abesszinek arra is gondolnak, hogy az itt élő olaszokat tuszul fogják el.

A védőhadsereg ellentámadásba kezdett Adua visszafoglalására

Az aduai abesszin védő hadsereg főparancsnokának csapatai a város elfoglalása után erős ellentámadásba kezdtek Adua visszafoglalására. Miután a csapatok nagy lőszerhiánnyal küzdenek, a népus parancsára repülőgépeken szállítják a csapatoknak a municiót és gépfegyvereket.

Az északi abesszin harctérről Seyum herceg a következőket jelenti: Gaeta és Enguela közelében az olasz és abesszin csapatok között erősen folytatódik a küzdelem.

Az abesszin csapatok sok fegyvert és gépfegyvert zsákmányoltak az olaszoktól.

Az olasz csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek. Adigrat városát még nem foglalták el

az olaszok, de Havarit városig előnyomultak, amely város már csak egy órányira van Adigrattól.

Ma délután Addis Abehában hivatalosan közölték, hogy az olaszok elfoglalták Ugeta és Enguela őrállomásokat. A küzdelemek számos halálos áldozata van. Az olaszok már csak néhány kilométernyire jutottak Adigrathoz.

Addis-Abehából jelentik: A harcok erősen folynak, főképpen az olasz repülőgépek végeznek nagy pusztítást. A harcvonal egyes részein a gépek egész alacsonyra szállnak és gyilkos gépfegyvertűzzel árasztják el az abesszin sereget

A 13-as bizottság jelentése az olasz-abesszin konfliktusról a Népszövetség előtt

A 13-as bizottság ma délután beterveztette jelentését az olasz-abesszin konfliktus ügyében a népszövetségi tanács elé. A jelentés kedvezőtlen az olaszokra nézve. A bizottság megállapítja, hogy az az olasz vád, amely szerint Abesszinia megszegte a fegyverkereskedelmi tilalmat, nem nyert beigazolást. Az az olasz panasz, amely szerint az abesszin közrend és közbiztonság csökkent, szintén nem állja meg a helyét, — mondja a bizottság, — mert ugyanezek, sőt rosszabbak voltak az állapotok Abessziniában 1923-ban, amikor több állam ajánlatára felvették a Népszövetségbe. A helyzet azóta Abessziniában csak javult. A továbbiakban leszögezi a jelentés, hogy az olaszok részére nyitva állott a lehetőség, hogy a Népszövetség békéltetési eljárása után oldja meg az abesszin problémát, ezt azonban nem tette meg és így a továbbiak már a Népszövetség tanácsának hatáskörében állanak. Az olasz-abesszin határincidensek, amelyekre az olasz vádlirat hivatkozott — jelenti ki a 13-as bizottság — nem voltak támadó jellegűek és semmi sem bizonyítja, hogy

azokat az abesszin kormány szándékosan idézte volna elő. Javasolja, hogy a népszövetségi tanács hívja fel mindkét felet az alapokmány rendelkezéseinek tiszteletbentartására és az ellenségeskedések megszüntetésére. Ha ennek nem tesznek eleget, úgy olyan helyzet áll elő, amely szükségessé teszi a tanács számára az alapokmány rendelkezéseinek alkalmazását.

Miután a tanács mai összehívott ülésén úgy Aloisi báró olasz delegátus, mint az abesszin delegátus kijelentették, hogy a 13-as bizottság jelentését közölniök kell kormányukkal, mielőtt arra nézve nyilatkoznak, a tanács hétfőre halasztotta a jelentés letárgyalását. Szerdára viszont összehívták a ugynevezett koordinációs bizottságot,

amelynek feladata lesz tervezetét kidolgozni a megtorló intézkedések tekintetében

és javaslatot előterjeszteni az intézkedések végrehajtására vonatkozólag. Ebbe a bizottságba az Egyesült-Államokat, Japánt és Németországot is meghívják.

Aloisi báró drámai hangú beszéde az abessziniai anarchisztikus helyzetről

Néhány perccel 6 óra előtt rövid zárt ülés után Ruiz Guizano elnök megnyitotta a tanács nyilvános ülését, amelyen a diplomáciai képviselők, újságírók és a közönség annyira megtöltött minden helyet, hogy több külföldi küldöttség már csak állóhelyet kapott. Az elnök bejelentette, hogy a tanács ugynevezett 13-as bizottsága a mai napon megszerkesztette jelentését. Az elnöki bejelentés után Aloisi báró plasz fődelegátus emelkedett szólásra.

Aloisi báró bejelentette, hogy eddig nem volt ideje áttanulmányozni ezt a jelentést. Kötelességszerűen átteszi azt kormányához és reméli, hogy annak válasza hétfőig meg fog érkezni. Kijelentette, hogy addig is fenntartásokkal él. Aloisi báró ezután a következő beszámolót tartotta:

— A tanács mostani ülését Etiopia és Olaszország legutóbbi incidense következtében hívták össze. Az olasz kormány a maga álláspontját az okadatolással együtt szeptember 4-én előterjesztett jelentésében fejtette le. Az olasz kormány méltányolja a népszövetségi tanács munkáját, de nem érti, hogy miért nem látta a Népszövetség szükségesnek, hogy minden közvetítési kísérlet megelőzben az Etiopiában fennálló helyzetet vizsgálja meg. Erre az olasz kormány mindig nagy súlyt helyezett. Sajnálatos állapotot állapítja meg, hogy a valóságot szem előtt tévesztették és ennek következménye az, hogy most Abesszinia az üldöztetett képében mutatkozik a Népszövetség előtt.

Aloisi ezután szemére vetette a tanácsnak, hogy nem vette tekintetbe az Abessziniában uralkodó visszaeső állapotokat, az anarchikus helyzetet, a központi hatalom és a katonai ellenőrzés hiányát és azt, hogy

Etiopiában még most sem szűnt meg a rabszolgaság intézménye.

Etiopia minden fenyegetése Olaszországgal szemben úgy tűnik fel, mintha Olaszország fenyegette volna Etiópiát. Megtagadták Olaszországnak azt a jogát, hogy rendszabályokat léptessen életbe és amikor ezt Olaszország

megtette, akkor ezt hibájául rótták fel. Olaszország ezután is megmaradt helyzetében, mindaddig, amíg el nem rendelték Abessziniában az általános mozgósítást.

Ezek után Olaszország már nem várhatott tovább lábhoz tett fegyverekkel a dolgok további fejlődésére.

Következésképpen az olasz hadmozdulatok nem egyebek, mint az abesszin mozgósítás természetes folyamatai. Ha a tanács elfogadta volna Olaszországnak azt a felfogását, hogy Etiopia méltatlan arra, hogy a Népszövetség tagja legyen, akkor az abesszin császár nem merne volna elrendelni az olaszok ellen az általános mozgósítást. Beszédét azzal fejezte be, hogy a viszály megszüntetéséről mindaddig nem lehet szó, amíg ki nem közbülik azon tényezőket, amelyek Abessziniát felbátorítják, hogy Olaszországgal szemben támadólag lépjen fel.

SÁMSON

URI SZABÓ
STR. ALEXANDRI.

Őszi és téli szövetudon-
sági megérkeztek! 5435

SZABÁS A LEGUJABB DIVAT
SZERINT! Elsőrangú kidolgozás!

Hatlagu bizottságot küldött ki a Népszövetség

Takle Havariude abesszin megbízott tette meg ezután rövid nyilatkozatát. Közölte, hogy ő is jelentést tesz kormányának és a választ hétfőre várja.

A beszédek elhangzása után az elnök kijelentette, hogy most már a tanácsnak is foglalkoznia kell a két vitázó ellenfél álláspontjának kérdésével és e célból hat tagból álló bizottság kiküldését indítványozta.

JAWOL

azonnal megszünteti

fejgörcseit,
fogfájását,
nátháját,
idegességét

doboz **3** pasztillával **lei 9**
Kapható minden gyógyszerárban

A bizottságban Anglia, Chile, Dánia, Franciaország, Románia és Portugália képviselői foglalnának helyet.

Indítványozta, hogy a bizottság tanácskozásait hétfőn kezdje meg. Az indítványhoz csak Eden lord angol miniszter szólt hozzá, aki arra való hivatkozással, hogy a bizottságnak bizonyára sok lesz a teendője, indítványozta, hogy a kiküldendő bizottság már a mai napon kezdjen a munkához. A népszövetségi tanács egyhangúlag elfogadta az Eden által megváltoztatott elnöki indítványt. Este háromnegyed hét órakor a tanács ülése véget ért.

„Olasz repülőgépek nem bombáztak védtelen városokat”

Suvich olasz külügy államtitkár a Népszövetség főtárgyalásához táviratot intézett és kérte, hogy annak tartalmát közöljék a nemzetek szövetsége minden egyes tagjával. A távirat tartalma a következő:

„Van szerencsénk közölni, hogy az abesszin forrásból származó ama hír, mintha olasz repülőgépek lakott helységeket bombáztak volna és hogy ennek polgári lakosok és az aduai Vörös Kereszt-kórház üldöztetettek, minden alapot nélkülöz. Mindössze az történt, hogy felderítő repülőink utiuk alkalmával Adua környékén erős tűzbe kerülve néhány bombát dobtak le az alattuk levő abesszin katonaságra. Kötelességemnek tartom újból hangoztatni, hogy Vörös Kereszt kórház Aduában nincs. Régebben volt a városban egy olasz vezetés alatt álló Vörös Kereszt-kórház, amely azonban az olasz polgárok kivonulása idején, hetekkel ezelőtt megszűnt működni”.

Laval francia miniszterelnök ma reggel megérkezett Genfibe és résztvett a 13-as bizottság délelőtti ülésén.

Laval most már kettőzött mértékben igyekszik közvetlen, mert a tegnapi államtanács egyhangúlag hozzájárult a tervéhez.

A Népszövetség körében azt remélik, hogy a Népszövetség december közepéig a három érdekelt nagyhatalom közvetlen tárgyalása után, valami megegyezésre fog jutni. Délelőtt a népszövetségi tanács titkos ülést tartott.

A takarékos háziasszony

kávé, tea, csokoládé, rizs, rum, cognac, 5280 útkör és egyéb háztartási szükségletét

„FIUME” cégnél szerzi be.
P. Avram Iancu 17. Bársony mellett.

Abesszinia a Népszövetségtől kéri az ellenségeskedés megszüntetését!

Az abesszin kormány jegyzékét intézett a Népszövetséghez, amelyben az alapokmány alapján kéri támadóitnak deklarálni Olaszországot és népszövetségi közbelépést kérve, hogy az olaszok haladéktalanul szüntessék be a támadásokat.

POSTAVARIA WIESEL

STR. I. G. DUCA (volt Bucur)

Megérkeztek a téli saisonra: Scherg, Zimmermann és Dorobanți exclusiv angol fonálkülönlegesség gyártmányai dus választékban, rendkívül olcsó engros árban.

5570

A hitvesgyilkos nyugalmazott ezredest felmentette a budapesti törvényszék

Budapestről jelentik: A budapesti királyi törvényszék ma délelőtt hirtetett ítéletet Komjáthy István nyugalmazott ezredes, volt hadbiztos hitvesgyilkossági bűnügyében. Mint ismeretes, Komjáthy István ez év elején öt revolverlövessel megölte a feleségét. A házastársak évek óta rossz viszonyban éltek, az asszonynak más udvarolt és úgy volt, hogy ez az illető elválasztja őket egymástól és nőül veszi Komjáthyét. Ez év elején ismét súlyos veszekedés keletkezett közöttük, amelynek során az asszony revolverrel támadt férjére, akire két lövést tett. A golyók nem találtak és közben az ezredes is elkapta revolverét és most már ő vette célba feleségét. Egymásután

öt lövést tett a szerencsétlen asszonyra, akit a golyók közül kettő halálosan eltalált.

Komjáthy ezredes azóta fogságban volt. A tanúk majdnem mindannyian az ezredes mellett vallottak. Az utolsó szó jogán Komjáthy kért szót. Utalt arra, hogy a tanúk közül egyik sem vallotta azt, mintha ő tört volna felesége életére. Mindenki úgy vallott, hogy felesége idézte elő a szerencsétlenséget. Ekkor zokogni kezdett és kijelentette, hogy ártatlannak érzi magát. A bíróság nem is vonult vissza tanácskozássra, hanem az elnök csak halk tanácskozást folytatott a bíróság tagjaival.

ezután kihirdette az ítéletet amely felmentő volt.

A bíróság ugyanis jogos önvédelmet állapított meg és ezen az alapon mentette fel a vád és védelem következményei alól a nyugalmazott ezredest, akit azonnal szabadlábrahelyezett.

KALODONT tanácsolja Önnek ma:

Vigyázzon fogainak belső oldalaira!

Fogainak ne csak külső részeit tisztítsa, hanem mindenekelőtt a belső oldalakat is. Mert főként a fogak hátsó részein képződik a fogkő, amely mindig veszélyes és gyakran súlyos fogbetegségeket okoz.

Es sose feledje el, hogy a Kalodont 3 kiváló tulajdonsága biztosítja a helyes fogápolást:

1. a speciális fog-és száj-szappan enyhe habja alaposan megtisztítja a fogakat, ott is ahová a fogkefe nem juthat el;
2. a különlegesen finom tisztító anyag kifényesíti a fogzománcot, anélkül hogy azt megtámadná;
3. a Dr. Bräunlich által összeállított Sulforizin-Oleat fokozatosan távolítja el a fogkövet és megakadályozza az újraképződést.

KALODONT

FOGKŐ ELLEN

Farcasanu ezredesné gyilkosa állítólag Oradeán volt

Bianu sziguranca-vezérigazgató leplezte le a gyilkos személyét — Az oradeai szálloda titokzatos ulasa

A Bucuresti—Páris között közlekedő gyorsvonaton történt borzalmas rablógyilkosság tette se még mindig nem került rendőrkézre, de bizonyosra vehető, hogy hamarosan le tartóztatják. Most derült csak ki, hogy a bécsi rendőrséget maga Bianu Eugen sziguranca-vezérigazgató vezette nyomra. Bár Teodorescu Traian nem szerepelt a vonat utasai között, bizonyos jelek a sziguranca-vezérigazgatóság gyanúját a volt egyetemi hallgató felé irányították. Teodorescu aktáit maga dr. Bianu Eugen sziguranca-vezérigazgató tanulmányozta át és gyanúját a bécsi rendőrség egyik átirata keltette fel, amelyben Teodorescu letartóztatását kérte és amelyben közölte, hogy a nemzetközi szélhámos Buchsban is operált. Amikor a vezérigazgató ezt megállapította, táviratilag hívta fel a bécsi rendőrség figyelmét Teodorescu-ra és kérte, hogy az ottlevő aktáiból vegyék ki fényképét és mutassák fel a vonat személyzetének. Így is történt és a kalauz, valamint a vonatvezető nyomban ráismertek a volt diákra.

Most már teljesen tisztázták a gyilkos múltját is. Megállapítást nyert, hogy Teodorescu 1906-ban született a Dorohoi-megyében, a Buzoi községben és számos szélhámossgot és tolvajlást követett el. Egy ízben nagyobb büntetéssel is vádolták, de a bucuresti-i esküdtszék akkor bizonyítékok hiányában felmentette. 1932-ben azután nagyarányú vonatrablást követett el, egy berlini kereskedőtől rabolt el százezer márkát és ezért Bécsben három évi súlyos börtönre ítélték. Amikor hazahozták, a ploesti-i pályaudvaron sikerült megszöknie az öt kísérő rendőrök kezéből. A mai nap szenzá-

ciója egyébként az a jelentés, amelyet az oradeai rendőrség tett a sziguranca-vezérigazgatóságnak, amellyel közölte, hogy gyanu merült fel arranévez, hogy

Teodorescu Traian az ország területén tartózkodik és néhány nappal ezelőtt Oradeán is volt.

A jelentés szerint egy német utlevéljé tért vett ki szobát az egyik oradeai szállodában. Kracsmani Vencel néven szerepelt és azt mondta, hogy néhány napig marad a városban. Tizenkét óra múlva azonban közölte, hogy váratlanul a fővárosba kell utaznia, felmondotta szobáját és elutazott.

Miután a gyilkos úgy a Kracsmani, mint a Venzel nevet is használta régebben, az a gyanu merült fel, hogy a titokzatos férfi nem más, mint Teodorescu Traian.

A rendőrséget a szállodatulajdonos figyelmeztette és nyomban átkutatták az összes vonatokat, amelyek az oradeai pályaudvarról indultak, de a titokzatos Kracsmani Vencel seholsem találták. Lehetséges, hogy autón ment a legközelebbi vasúti állomásig és onnan utazott tovább. A rendőrség feltevése szerint Teodorescu jól tudta, hogy Svájcban, Ausztriában és Franciaországban keresik és úgy gondolta, hogy legjobb rejtékhelyet éppen az országban talál. A rendőrségi megállapítások szerint egyébként Teodorescu nem utazott Franciaországba a D. 39-es számú gyorsvonattal, hanem Stuttgartban szállt le. Állítólag olyan jeleket is találtak, amelyek igazolni látszanak azt a feltevést, hogy Teodorescunak bűntársai is voltak.

Az aradi rozoga autobusok

okozzák a sorozatos szerencsétlenségeket. A rendőrség megállapítása

Ismeretes, hogy nemrégiben könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt az Astra-gyár előtt, amelynek során a gari autobus elütött egy narasztsekeret. A rendőrségi vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a városi autobusok nagy része kritikán aluli állapotban van és régen megérett arra, hogy kivenjék a forgalomból. Különösen a 4., 5., 6., 7. és 9. számú autobusok azok, amelyek közvetlen életveszélyt jelentenek a bennülőkre nézve. A vizsgálat megállapította, hogy a fékek rozogák és nem működnek, a volánok olyan „holtjátéka” van, hogy a sofőrök csak a legnagyobb művészettel tudják a kocsikat vezetni. Ilvenformán bármilyen baleset történne, a vezetőt nem lehet felelősségre vonni. A sofőrök valósággal rettegve vezetik a városi autobusokat. A helyzet az, hogy az autobusok egy részét már nem is lehet és nem is érdemes kijavítani és a városnak a legsürgősebben intézkednie kell a hasznavehetetlen kocsik kicseréléséről, illetve alapos kijavításukról.

CORSO 8, 6. 7¹/₄ és 9¹/₄ órákor

Almaim asszonya

Romantikus nagy énekes film. José Mojica, Rosita Moreno.

SELECT D. e. 11¹/₄ órákor matinéi d. u. 8, 5, 7¹/₄ és 9¹/₄ órákor

A levegő ördögei

Rendkívül érdekes, látványos repülőfilm. James Cagney, Pat O'Brien, Margaret Lindsay.

URANIA 5, 7¹/₄ és 9¹/₄ órákor

Játék a tüzzel (Spiel mit dem Feuer)

Elsőrangú énekes vígjáték. Trude Marlen, Paul Hörbiger, Elga Brink.

Jön: KISMAMA (Kleine Mutti.) Énekes vígjátékláger. Főszereplői: Gaál Franciska, Friedrich Benfer, Otto Wallburg és a kis Baby Bandi.

Válás után (A tulső parton) John Galsworthy, a világhírű angol író műve. Főszereplője Diana Wynyard.

Egyszer volt, hol nem volt. Szenzációs operettfilm, főszerepben P.nty és Ponty.

Elegánsan öltözködő hölgyek

kabát, costum és ruhaszövetekben, bársonyokban és selymekben a legnagyobb választékot

WEISZ SÁNDOR divatruházában találják meg Strada Bratianu No. 2. 4658

LEGUJABB

Az olasz hadihajók megállítják az angol kereskedelmi hajókat

— Célolják Adua bevételét —

Érkezett éjjel fél három órakor: A Star jelentése szerint angol hajózási körökben nagy megdöbbenést keltett az a hír, hogy olasz hadihajók megállítják a Földközi-tengeren az angol kereskedelmi hajókat és azt követelik, számoljanak be rakományukról. Több angol hajóskapitány megtagadta a követelés teljesítését, mire bántatlanul továbbengedték őket.

Rómából jelentik: A késő éjszakai órákban az olasz kormány meglepő jelentést adott ki, amelyben megcáfolta Adua bevételé-

ről, majd visszavételéről forgalombakerült híreket. Az olasz jelentés szerint az olasz csapatok erősen szorongatják Aduát, de általános támadásra csak holnap kerül sor.

Gentből jelentik: Európa sorsára nézve döntő fontossága lesz a Népszövetség tanácsának hétfői ülése. Azon állapítják ugyanis meg, támadó állammak minősíti-e a Népszövetség Olaszországot és mint ilyen kezelje-e. Az angol delegáció sürgeti a mielőbbi határozott állásfoglalást.

Tüntetés Londonban az olasz nagykövetség előtt

— Hajnali 3 órakor érkezett telefonjelentés —

Londonból jelentik: Ma este százifonyi tömeg vonult fel az olasz nagykövetség épülete elé és tüntetett az olasz—abesszin háború ellen. A nagykövetséget őrző rendőrök erőszaktételt kaptak és meg-

kezdtek a tüntetők hátraszorítását. A tömeg végül széjjeloszlott. Vasárnapra nagyobbarányú olaszellenes tüntetésre készülnek az angol fővárosban.

Véres közelharc törökkel és bajonetekkel

A Havas-ügynökség addis-abebai jelentése szerint Tuzli Juai helység közelében közelharcra került a sor az olasz és abesszin katonák között.

törökkel és bajonettel folyt le a harc, amelynek számos halott és sebesült áldozata volt.

Az asmarai jelentések szerint az eritreal há-

rom olasz hadoszlop hetven kilométernyire hatolt be abesszin területre. Erős nehéztüzérség és könnyű tankok támogatják a hadoszlopokat. Számos helyen közelharcra került a sor. Adigratra nézve ellentétes hírek kerültek forgalomba, egyesek szerint a város már szinte elesett, az addis-abebai jelentések azonban tagadják ezt.

Férfi és női szövetudonságok divatselymek nagy választékban megérkeztek

Gyári lerakat!
5406

SERILANA
MINORITA-PALOTA

Gyári árak!

Légi védelmi berendezésekkel látják el Rómát

Rómából jelentik, hogy a Róma körül levő vidéken légi elhárító őröket vonultattak fel. Megerősítették ezenkívül az olasz főváros közelében lévő fényszóró-telepeket is. A hatóságok fokozottabb arányú légvédelmi berendezéseket hajtanak végre, mert úgy látják, hogy Róma van a legkevésbé berendezkedve az esetleges légi támadások ellen.

A Times című angol lapnak arra az állítására, hogy Olaszország is megkapta a gyarmatokból a maga részét a világháború során, válaszképpen a Messagero hosszasan ismerteti, hogy milyen területekkel gyarapodott a nagyhatalmak gyarmatbirodalma a világháború után. Eszerint Anglia gyarmatterülete 2.614 ezer négyzetkilométer területtel és 10.218 lakossal, Franciaország gyarmatbirodalma 966 négyzetkilométerrel és 7 millió lakossal gyarapodott, míg Olaszországnak csak 90 ezer négyzetkilométer jutott, alig 100 ezer lakossal.

A nemzetközi politika berkeiben mély benyomást keltett Baldwin angol miniszterelnök tegnapi beszéde, amelyet röviden már is-

mertettünk. Baldwin nagyjelentőségű beszédeben rátért a német hadsereg újjászervezésére is és kijelentette, hogy a háború után

Franciaország és Anglia barátsági szerződést kötöttek ugyan, de nem tekintették Németországot ellenségnek.

bár egy újonnan felfegyverzett nagyhatalom megváltoztathatja a helyzetet. Ha a Népszövetséggel szembeni kötelezettségeinket végre kell, hogy hajtsuk, — mondotta az angol miniszterelnök. — ugy a kötelezettségek teljesítő államok esetleg a fegyverek hatalmával lesznek kénytelenek a békét megmenteni. A diktatúrák, bármily békés szándékuak kezdetben, később, hogy a nép elégedetlenségét a belső helyzettel szemben elfojtásák, külpolitikai kalandokba bocsátkoznak. — mondotta végül Baldwin és itt félreérthetetlenül Olaszországra célozott.

MEGNYILT a

MONTESSORI ovoda.

5640

Iratkozások d. o. 9—12-kor:
PIATA AVRAM IANCU No. 21.

Autóvezetőknek a legjobb, eléggé megfelelő lesz.

Minden szaküzletben kapható.

Romániai vezérképviselő:

Leonida & Co. Bucuresti és fiókjai

ACCUMULATOR S. A. Timisoara

H. DANEK, Brasov.

MÜLLER & LORENZ, Sibiu.

A bucuresti-i egyetem sérelmes rendelkezése

A kisebbségi diákok tiltakozó memorandumát a közoktatásügyi minisztériumhoz

A bucuresti-i egyetem dékánja az orvosi fakultáson egészen újszerű rendszert vezetett be. Elrendelte ugyanis, hogy az egyetem orvosi fakultásának kisebbségi zsidó diákjai a keresztény kollegáktól elkülönítve, külön csoportokban vizsgálóznak. Ez az intézkedés, mely teljesen egyedül áll az egyetemek történetében, érthető megdöbbenést és elkeseredést váltott ki a kisebbségi diákok körében. Az intézkedés ugyanis a numerus claususnak egy újabb formáját jelenti, mert az egyetem dékánja arra való hivatkozással, hogy a kereszt-

TARTÓS ŐSZI FRIZURÁK!!!
VASONDOLÁS 10 L. | HAJFESTÉS 150 L.
DAUERWELLEN 200 L. | VIZONDOLÁS 20 L.
NÓGRÁDY TIVADAR
hölgyfodrásznál Arad, Str. Eminescu 20. 5356

tény diákok kérését kénytelen volt teljesíteni az egyetemi zavarások elkerülése végett, csak újabb bátorítást és támogatást adott a diákok követeléseinek, akik újabb és újabb eszközökkel igyekeznek megakadályozni a kisebbségi kollegák tanulási lehetőségét, laboratóriumi működését és vizsgáit.

A zsidó diákok szervezete ezért tiltakozó memorandummal fordult a közoktatásügyi minisztériumhoz, melyben kéri a vizsgáknál a régi rendszer visszaállítását, valamint azt, hogy ne tegyenek semmiféle különbséget a tanulni vágyó diákság között etnikai eredet vagy vallási szempontok tekintetbe vételével. Kéri a diákság tanulási lehetőségének biztosítását.

Románia egyetemi életében példátlanul áll az az intézkedés, mely elrendeli, hogy a zsidó diákok külön szériákban vizsgálóznak. A tiltakozó memorandum végén a bucuresti-i kisebbségi orvostanhallgatók annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy a közoktatásügyi miniszter intézkedni fog aziránt, hogy az egyetemi élet hangulatára olyannyira káros hatású intézkedést hatályon kívül helyezze.

Legújabb modellalakok

és alakítások készítése legolcsóbban

„OLGA” kalapszalokban,
Str. Eminescu 15. 5179

A lengyel követ

kihallgatáson jelent meg a királynál

Az Adeverul mai száma írja, hogy Arcsowsky lengyel követ ma audiencián jelent meg az uralkodónál. A lap hozzáfűzi ehhez, hogy tekintettel a jelenlegi európai helyzetre és az európai sajtóban Lengyelország magatartására vonatkozólag elterjedt hírekre, valószínűre tehető, hogy a követ szükséges tájékoztatásokkal szolgált az uralkodó számára.

SZÖRMÉT
Szörmemunkát

elegánsat tartósat
elcsón

5229

Rosenzweig
szücs készít,
Strada Moise
Nicoara No. 2.

„Consum és Inlesnirea”

tagok bevásárlási helye:

Hartmann Kálmán

ékszerész

ARAD, MINORITA-PALOTA 5623

HAZÁRDJÁTÉK

Iria: DOMÁN SÁNDOR,

a Kereskedelmi Testületek Szövetségének elnöke

Nem beszélek képletesen. Ezuttal nem lesz tehát arról a hazárdjátékról szó, amit a kereskedő az áru beszerzésétől kezdve végzetes kockázatokkal kénytelen végigjátszani kereskedelmi és devizarendszereink és rendszertelenségeink folytán. Ezó szerinti értelemben vett és valóságos hazárdjátékok miatt kell most felszólalnom.

Pár hónap előtt törvényesült egy fattyu, a szerencsejáték. Addig legfeljebb bujva és egy-két helyen élt, amely nem állott rendelkezésre a nagyobb nyilvánosságunk. A szerencsejátékokat, amelyek ezelőtt legfeljebb néhány hirdőhely biztonságát veszélyeztették, most jó pénzért minden ugynevezett klub részére lehetővé tették. Nemcsak a fővárosban, ahol talán összefutnak még könnyen szerzett és adómentes pénzek s ezeknél talán mindegy, hogy eből vesznek-e el, Ámbár ott is megvan a veszedelem, hogy olyanok is viszik vásárra a bőrüket és igen sokszor a mások pénzét, akiknek szerencsejátékok közelébe sem szabadna menniük. De most az új törvény engedelmével az ország minden kis városában alakultak és alakult is, rendszerint nem is csak egy, hanem több ugynevezett klub, — jóhangzású egyesületek pénzszerző főlkjái. Ezek a társadalmi, sőt szakmai társas egyesületekre mutató nevek alatt bujkáló klubok egyedül és kizárólag a játékszenvedély felkeltésére vannak alapozva és tagigazolványt adnak minden uccal betérőnek, aki kockára dobható husz lelt hoz a zsebében.

Nem lehet vitatkozni a törvénnyel, amely megengedte a játékhelyiségek létesítését. Ezek a klubok úgy árasztották el az országot, mint a szennyes árvíz. De lehet s kell felszólalni ott, ahol ilyen klubok nevükkel és látogatók személyei által is azt a látszatot keltik, mintha a kereskedelem intézménye volna az a hely, amely az uccáról betérő akárkinek a kezébe, a játéktörvénynek eleget téve, olyan tagigazolványt ad, amellyel országos kereskedő szervezet tagjaként jelentkezhet. De kettőzötten indokolt, hogy felszólalunk és pedig így teljes nyilvánossággal az ellen, hogy kereskedők egyáltalában mutatkozzanak ezekben az ugynevezett társadalmi, vagy pláne szakmai klubokban, amelyek kizárólag szerencsejátékokra vannak berendezve és csak szerencsételenségeket okoznak.

Óvnom kell kereskedőtársainkat így nyilvánosan — noha tudom, hogy legnagyobb részüket közvetlenül nem érinti a kérdés. De van itt is, ott is egy-egy kis csoport, amely rabja ennek a most elharapózott végzetes játéknak. Lehet, hogy kétségbeesésből. Szomorú példák vannak máris rá, hogy gyászos és siralmas eredményekkel.

Magánügyekbe nem avatkozhatunk. De ezek nemcsak magánügyek. A kereskedő és a kereskedelmi alkalmazott, aki játszik és kiváltképpen, ha kereskedelmi egyesülésnek látszó helyen játszik, kívülről nézve, idegen szemmel nézve, nem egyes embert jelent, hanem azt, hogy kereskedők játszanak. Kereskedők azok, akiknek könnyű pénzüik van, kereskedők azok, akik között pusztul a kereservesen szerzett pénz, a családi béke és nyugalom.

Ezek a játéklklubok állandóan szem előtt vannak. Látja őket a nincstelen nyomor és látja és ellenőrző nemcsak minden hatósági szem, de mind, akik gyűlölik és ellenséget a kereskedelemnek. Ezeknek a játékoknak a résztvevőit nem válogatják meg, az ugynevezett klubnak tagja lehet minden felöltözött ember pár lel ellenében s ez a kis városokban természetesen közismert környezet nem emeli a kereskedőnek, a komoly polgárnak a tekintélyét, rokonszenvességét. Látja és állandóan figyel a játékot és a játékos nemcsak a rendőség, hanem — akiről szót érdekel a játékos és a jövedelme — a pénzügyi hatóság is. Lehet, hogy aki ottjátszik, az az urj látszat alatt kétségbeesett adós, üzleti forgalom és jövedelem nélküli koldus, aki a kockára dobott száz leivel a holnapi lejáratot szeretné fedezni, ha nem a husz lejével a holnapi ebédet talán — a külső látszat azonban az, hogy kereskedő játszik, főlös pénze van, szórakozásul és könnyelműen dobál könnyen szerzett pénzt és hogy csak az veszíthet, akinek van miből veszítenie.

Megint csak nem érdekelhet az egyes ember magánügye. De érdekelnie kell annak, hogy ezekben a keresves időkben, amikor nincsen olyan kereskedő, akinek a feje nem főne a gondoktól, ne mondhatják sem rosszakaratú irigyek, sem félrevezetett hivatalos becslések azt, hogy az „árdrágító kereskedő az, akinek jól megy, akinek telik

A legfinomabb hal

még ha a legjobban is van elkészítve izellen lesz, ha egy „akármilyen” táblaolajban készítik el. Sohase kérjen szállítójától egy „akármilyen” táblaolajat, hanem követeljen egy kanna „SPHINX”, táblaolajat és így Ön is meg fog győződni arról, hogy semmi sem pótolhatja ennek finomságát és aromáját.

Feljelentettek egy aradi intézményt

Kauciósíkkasztással és csalással vádolják az intézmény vezetőit

Az elmúlt napokban érdekes feljelentés érkezett az aradi ügyészségre. A feljelentést Manea Ilie, egy aradi intézmény inkasszánsa nyújtotta be dr. Gherman Dante aradi ügyvéd útján az intézmény vezetősége ellen, amelyet nem kevesebbel vádol, mint kauciósíkkasztással és csalással. A feljelentésben Manea elmondja, hogy 1932-ben alkalmazták inkasszánsi minőségben, azonban tízezer leies kauciót követeltek tőle. Miután készpénzzel nem rendelkezett, fedezeti váltót adott. Az intézmény később beleegyezése nélkül leszámított egy aradi pénzügyintézetnél a váltót és az illető pénzügyintézet lejáratkor beperelte, majd végrehajtotta. Havi részletekben kellett kifir-

zetnie a tízezer lelt. Manea a továbbiakban kijelenté, hogy most ki akar lépni állásából és kérte az intézmény vezetőit, hogy fizessék ki kaucióját, azonban kérését elutasították, azzal az indokolással, hogy ez a követelés is konverzió alá esik. Manea ügyvédje kérte a bünyvél eljárás megindítását és a kaució visszafizetését.

Az ügyészség a feljelentést az elsőszámú vizsgálóbírói hivatalnak küldte át, amely bevezette a bünyvél vizsgálatot. Valószínű, hogy a vizsgálat folyamán tisztázódni fog az ügy, amely minden bizonnyal félreértésen alapul, minthogy a szóbanforgó intézményről fel sem tételvezhető, hogy a bünyvél törvénybe ütköző cselekményt követhetne el.

az élvezetekre, a kokainál is rontóbb és drágább szenvedélyre, a játéklklubok gazdagítására: — bárhol kell tehát új terhekre fedezet, adó, taxa, önkéntes és nem önkéntes hozzájárulás, csak ezt a kereskedelmet kell elővenni.

Egyesületeinkhez fordulok. És nem díszkret körlevélben, hanem nyílt és hangos szóval. Lépjünk fel keményen és határozottan ott, ahol játéklklubok alakultak. Óvják tagjainkat ezeknek a látogatásától. S leginkább ott, ahol az a látszat, mintha a játéklklub kereskedő-egyesülés volna, igé-

retünk van, hogy az ilyen kereskedő-egyesülés neve alatt működő barlangokat a kereskedőegyesülések komoly együttműködési lehetősége érdekében rövidesen becsüzzük. De akkor is maradnak mások, — a nyomor okozta könnyelműségnek vámszedői és kufarai. Mi nem tudjuk Nisepar új ezeket a csarnokokat. De tiltakozunk kell ellenük és tagjainkat távol kell tartanunk tőlük.

A kereskedő napról-napra súlyos hazárdjátékokat játszik az útlelvelel. Ez az egy, éppen elég neki.

— Miért mozdították el állásából Haselbach igazgatót. Mai lapszámunkban megemlékeztünk arról, hogy Haselbach igazgatót, a berlini „Reichsstelle für Tiere und Tierische Erzeugnisse” vezetőjét elmozdították állásából és letartóztatták. Haselbach elmozdításának — amint közöltük — ellenőrizhetetlen hírek szerint az lett volna az oka, hogy románial tartózkodása alatt Aradon olyan exportőr-csoporttal tárgyalt, amelynek négy zsidó tagja lett volna. Ezekkel a hírekkel kapcsolatban érdeklődtünk az Aradi Allatexportőrök Szindikátusánál, ahol a következő felvilágosítást kaptuk: A mai nap folyamán telefonon beszélgetést folytattunk a berlini „Reichsstelle für Tiere und Tierische Erzeugnisse” jelenlegi vezetőjével, Schultz dr.-ral, aki közölte velünk, hogy Haselbach igazgatót nem azért mozdították el állásából, mintha zsidókkal tárgyalt volna, hanem elmozdításának oka az volt, hogy az igazgató távolléte alatt a sertéshány miatt az árak emelkedtek, úgy, hogy egy font sertéshús ára már 1 márka és 10 pfennig között mozgott. Tehát egy kilogramm sertéshús Németországban körülbelül 100 lei. Mivel a vállalt feladatot Haselbach nem tudta megoldani, állásából elmozdították.

— A gabonárák és az afrikai háború. Bucurestiből jelentik: A Viitorul ezt írja: Az afrikai háború érezhetővé válik a világgazdaságban. Mostanáig olasz részről rendkívüli kereslet nyilvánult meg petroleum és gabona iránt, míg most a gabonárák egyszerre abnormális ingadozásoknak vannak kitéve. Remélhető azonban, hogy a gabona ára rövidesen rendes szintjére emelkedik. Ugyanekkor a hajóárak a Földközi-tengeren tommánkénti 3 sillingről 13 sillingre emelkedett, ami jórészt az azal magyarázható, hogy nagyszámú angol hajót kivontak a Földközi-tengerről. Eppen ezért a szállítandó nyersanyagok ára ennek megfelelően emelkedik.

Nagyságos Asszonyom!
Csinos és karsu akkor lesz,
Hogyha „MIRA”-füzőt vesz.
Készíti: MARTINÉ
„MIRA”-füzőszalon,
Arad, Strada Goldis 2. 5659

— Véres verekedés. Mot Todor 28 éves nadelaci földműves tegnap a kora délutáni órákban a Piata Stefan cel Mareen levő Grosz-féle vendéglő előtt késsel rátámadt Ábrahám Salamon, str. Cantacuzino 46. szám alatti lakosra, akít balkezén megsebesített. A garázda legényét előállították.

Szőrmék, bundák
legelőnyösebben szerezhetők be
I. NAGY szücsnél Str. Alexandri 3.
Javítások, átalakítások olcsón és precízen készülnek. 5385

— Két leies illeték a tanoncotthonok javára. Az aradi Munkakamarához leirat érkezett a munkügyi minisztériumból, amely tisztáz egy régen vitás kérdést. Az ipari üzemeknek ugyanis minden olyan alkalmazottjuk után, akik a Munkásbiztosító Pénztár tagjai, heti 2 leies illetéket kell fizetni a tanoncotthonok alapjának javára. Az a kérdés azonban mindeddig nem nyert tisztázást, hogy ezt az illetéket a kereskedelmi vállalatoknak és a bankoknak is fizetniük kell vagy pedig nem. A ma Aradra érkezett miniszteri leirat közli, hogy ebben az ügyben hosszas tanácskozások folytak a munkügyi minisztérium jogügyi osztályán és végül is megállapították, hogy úgy a kereskedelmi vállalatoknak, mint a bankoknak, minden olyan alkalmazottjuk után, akik a Munkásbiztosító tagjai, fizetniük kell hetenként a szóban lévő két leies illetéket. Eppen ezért a munkügyi minisztérium utasította az illetékes hatóságokat a szóban lévő illeték pontos behajtására.

„EDITH” Szalonban Str. 29 Decembrie No 18. Modern estélyi és uccai ruhák jutányos árban készülnek. 5180

— Az aradi Mezőgazdasági Kamara e hó végén kezd meg szokásos gyümölcsfa-kiosztását. Összesen 30 ezer darab gyümölcsfát osztanak ki a gazdák között kedvezményes áron. Azok, akik ilyen gyümölcsfákra igényt tartanak, minden hét keddén, vagy péntekjén bejelenthetik ezt a Mezőgazdasági Kamara 32-es szobájában.

Vendéglősök figyelmébe!
LIGNUM SANCTUM tekegolyók,
dákó és billiárdgolyó
állandó nagy raktára:
KOLAROV műszertergályosnál,
Arad, Str. Eminescu 42. 4735

Mitesszer és tisztátalan arcbőr nem ismerek!

amióta feltalálták a Scherk arcvizet, csak le kell mosni vele reggel és este az arcot. A tisztátalanságok elmúlnak és előjönnek a finom, teljesen tiszta arcbőr. Ár üvegenként: lei 62., 103. és 164.
SCHERK Vezérképviselő:
«Excelsior» Calea Moşilor, 78 Bucureşti I.

Lotion
Faciale
Scherk
(Scherk arcviz)

— Eleven embereken próbálják ki a mérgező gázok hatását. Londonból jelentik: Dorothy Dezer amerikai írónő a nemzetközi női szövetség (Women's International League) londoni értekezletén tartott beszédében érdekes részleteket közölt a washingtoni szenátus hadiiparvizsgáló bizottságának tárgyalásairól. Amerikai fegyvergyárosok eskü alatt vallották a bizottság előtt, hogy rábírtak egy délamerikai kormányt, adjon a laboratóriu-

— Uj cukorka-üzlet. A város főútján új, modern berendezésű cukorkaüzlet nyílt meg, amely minden bizonnyal rövidesen közkedveltté válik a közönség körében. A Berg Rudolf vezetése alatt álló bonbonéria fővárosi berendezésével, diszes és egyben izléses kirakatával nagy sikerre számíthat, annál is inkább, mert a választékos, csokoládé- és speciális cukorkakattárral rendelkező üzlet fel-tűnő szolid árakkal igyekszik megnyerni a közönség bizalmát.

Női felöltők
téli kabátok
bőr retikütök legolcsóbban
LYONE divataruház,
ARAD, pénzügyigazgató-sággal szemben. 5472

UBORKA, PAPRIKA
besavanyításhoz
a legjobb zamatu és konzerváló
eset a FERMENT-ecet!
— Kapható: 0.5 és 1 lit. védjegyzett üvegekben.

moknak elítélteket, akiken a mérges gázok hatását ki lehessen próbálni. A foglyokat tényleg kihozták börtöneikből és a kísérletek „igen kielégítőek” voltak. Ezután azt kellett bizonyítani, hogy az emberi testet érő golyó nem veszi el alakját, de miután az érdekelt kormány nem volt hajlandó „eleven emberi húst” a kísérlet céljaira átengedni, a gyár vegyészeti élő emberi testhez hasonló műhúst készítettek.

ÉRTESETÉS.
Megnyílt! Megnyílt:
Bonbonerie Berg
Arad, Bul. Regina Maria 12.,
ahol a legnagyobb igényeket is kielégítő csokoládé és cukorka-specialitások mindenkor frissen kaphatók. 5661

— A Kölcsey Egyesület közgyűlése jövő vasárnap, október 13-án a kulturpalotában. Ezzel indul meg újra a nagymultú köznevelődési társaság nyilvános munkássága. A nyári hónapokban csak azon tagjait szolgálta léleküvelő hatásával, akik a kulturpalotában magyar könyveit és folyóiratait használták. Novemberben a Kölcsey-Egyesület új sorozatát indítja meg érdekes és értékes tudományos, irodalmi és művészi előadásainak, melyek tavaszig a heti szerdákön és a hónapok egy-egy vasárnap délutánján a magasabbrendű szellemi életet keresők találkozóhelyei. A jövő vasárnapi közgyűlésen, melyet a választmány előkészítő tanács-

Bérczy Ilona tánciskolájában (Piata Avram Iancu 21.)
ma és minden vasárnap s ünnepnap vendégóra.
Colonok f. hó 29-én (kedden) d. u. 6 és este 9 órakor kezdődnek. Beiratkozás: Str. Gojdu 8., I. em.

— Két ragvógó Molnár-darab az aradi Iparos Otthon színpadán. Október 12-én, szombaton este értékes művészi eseményben lesz része az aradi közönségnek. Kozma Hugó, az aradi színtársulat közkedvelt színésze, jutalomjátékot rendez, melynek keretében Molnár Ferenc a világhírű magyar színpadi szerző két pompás színműve kerül elő-

„TRANSILVANIA” kereskedelmi és hiteltudósító (információs) iroda,
ORADEA, Str. Pavel No. 12. a kereskedelmi életbe vágó mindenféle információt a leggyorsabban és pontosan végez. — Kereskedelmi képviselőket vállal. — Egyeztetések és követelések behajtását szakszertőrien elintézi. 5418

adásra. A két Molnár-darabban a legjobb aradi színészek szerepelnek. A jutalomjáték iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mely legjobb bizonyítéka annak a szeretetnek és megbecsülésnek, mellyel az aradi közönség Kozma Hugó művészetével szemben viseltetik . . .

— Ma az alant gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:
HAJÓS: Bulv. Reg. Maria 8.
KAIN: Piata Avram Iancu
MEDERMAYER: Piata Szt. Sava.
— HÉTFŐN az alant gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:
JANKA: Bulevardul Regale Ferdinand.
SZONDI: Str. Consistoriului.
WEISZ: Piata Avram Iancu.

kozása fog megelőzni, a tagok meg fogják hallgatni az elnökség beszámolóját az egyesület 1934—1935-iki munkásságáról és meg fogják beszélni az új munkaterv eszközeit és lehetőségeit. A Kölcsey-Egyesület vezető kulturális munkásai számítanak az aradi magyar társadalom cselekvő érdeklődésére abbéli törekvésekben, hogy az elmúlt 54 év kulturhagyományaihoz hiven az egyetemes emberi igazságok és szépségek magaslataira vezessék a magyar lelkeket. A kulturpalota művészszobája lesz az október 13-iki közgyűlés helye s akkor ott új tagok is jelentkezhetnek.

Dohányzás gyógyítható szenvedély?

A dohányzás egyike az emberiség legelterjedtebb és károsabb szenvedélyének. A köhö-géstől a tuberkulózisig nagyon sok és komoly tünetek nagy részben a dohányzásnak köszönhetők. Érelmeszesedés, bélműködési zavarok legnagyobb részben a nikotinnak köszönhetők.

Bizonyos, hogy nem könnyű leszokni a dohányzásról. Ehhez hozzá kellett járulni a tudományak, hogy egy olyan biztos hatású preparátumot találjon fel, melytől leszokhatik mindenki a dohányzásról. Mert nem elegendő az, hogy le akarok szokni a dohányzásról, hanem ehhez megfelelő akarat is szükséges és hogyha ez nincs, akkor vegyen „Antifum”-ot, melytől biztosan leszokik a dohányzásról, megtakarít sok nehezen keresett pénzt és egészségét megvédi. Egy üveg 80 lei, két üveg 150 lei. Romániai vezérképviselő: „ARCO”, Str. Călăraşilor 91., Bucureşti.

Az a körülmény még különleges fontossággal bír, hogy a dohányos ember saját tudta nélkül is leszokhatik a dohányzásról.

mindenfelől

A néger-táviró

problémája régóta izgatja az Afrika-kutatók fantáziáját. Lawrence G. Green kutató most tért vissza középafrikai utjáról, amelynek célja a négerek titokzatos híradási módszerének tanulmányozása volt. Green körülbelül husz néger dialektust ismer és ennek ellenére sem sikerült a néger dobok tam-tamjának titokzatos nyelvét megismerni, amely elviszi a hírt a legtávolabbi vadonba is. Ami a legkínzóbb, az ezer nyelvjárársra szakadozott néger a tam-tam nyelvet egész Afrikában ismerik. Ennek segítségével például egy angol tisztviselő harminc év előtt éppoly gyorsan értesült az őserdőben Viktoria királynő haláláról, mintha Európában lett volna. Egy néger főnök értesítette a halálhírről nála tartózkodó fehér vendégét. A tam-tam nyelv úgy látszik még jövedelg Afrika rejtelme marad.

Columbus,

Amerika felfedezője naplót vezetett egész életén át, feljegyzéssel azonban halála után eltűntek. Azóta hasztalan keresték a nagybecsű ereklyét, amely egyben értékes történelmi dokumentumnak is számít és már-már lemondtak róla, hogy valaha is megtalálják Columbus feljegyzéseit. Moszkvai jelentés szerint az észak-oroszországi Gargopol városában most megtalálták a naplót, amely fedelén ezt a feliratot hordja: „Kolumbus Kristóf sajátkezű írása, fia Diego számára. 1542. augusztus 3.” Rejtély, hogy miként került el Columbus naplója a messzi északi orosz városba.

Carmen

mechanizált korunkhoz híven géppé változott. Carmen a cigarettagyártó munkásnő, akinek híret Bizet operája szerte vitte a világon. A szevillai híres dohánygyárban dolgozott a legtöbb Carmen, a gyár azonban most lépíti a Carmeneket. Tíz cigarettagyártó munkásnő munkáját ugyanis nagyszerűen elvégzi egy kis gépezet és a munkásleányokat most fokozatosan elbocsájtják. Azok a Carmenek, akik már elérték a nyugdíj korhatárt, nyugdíjat kapnak a gyártól, de mivel a nyugdíjazás korhatára a hetvenötödik életév, nagyon kevés lesz a nyugdíjas Carmen.

A halál

időpontját előre megmondani: ez a probléma már régóta foglalkoztatja a képzeletet. Felix Bernstein, a neves biológus kijelentette, igenis meg tudja mondani, hogy közel van-e a halál, vagy sem. Köztudomásu, hogy az öregséggel együtt nő az emberek távollátása. Bernstein ötezer esetet vizsgált felül és arra a megállapításra jutott, hogy a távollátás fokából megállapítható a halál közelléte. Kétségtelen, hogy a megállapításnak egyik első gyakorlati következménye az lesz, hogy az életbiztosítás kötésénél mellőzhető lesz a hosszadalmas és komplikált orvosi vizsgálat.

A biblia

ma is a legnagyobb könyvsiker. Az angol bibliatársaság évkönyve megállapítja, hogy a biblia eddig 464 millió példányban fogyott el, amiből egyedül az utolsó tizenegy hónap alatt tizenegy milliót adtak ki. 1910. óta, ameddig a szentírást 424 nyelvre fordították le, a bibliafordítások száma 629-re emelkedett. A társaság rámutat arra, hogy épen ma, az éles nemzeti széttagoltság korában, a Biblia morális és etikai felfogásával az emberi közösség könyve lett.

Giltepec

ez a különösnevű mexikói város egy szerepel a köztudatban, mint a vakok városa. A telep minden lakosa világtalan. A vakság az ujszülötteken már az első hónapokban fellép. A betorkáló vakoktól telt utcák az idegenre komor és riasztó hatással vannak. A mexikói kormány szemorvosokból álló bizottságot küldött a helyszínre, hogy megállapítsa, mi az a különös, lokális ok, amely így szörnyű végzetet tartogat a városka minden lakosa részére.

Tudja mit jelent a Sorsjátékon nyerni?

Nincs többé gondja,
Boldog és gazdag,
Üzlete felvirágzik,
Biztosítja gondatlan
öregségét,
Biztosítja gyermekei
és felesége egzisztenciáját.

Október 15-én lesz a 4. osztály húzása

39.025 nyeremény, 203.845.024 lei értékben,

közülük:
2 egyenként 6.000.000 nyeremény.
2 " 2.000.000 "
16 " 1.000.000 "

tékosai közül október 15-én 20 milliómost teremteni? Tisztában van-e rendkívüli tény jelentőségével? Vásároljon sorsjegyet az október 15-iki nagy húzására.

Tudja, mit jelent a sorsjáték já.

Megölte az édesanyját egy fiatal londoni színésznő

— A gyilkosság után fellépett és bárba ment szórakozni —

Londonból jelentik: A világpolitika eseményeinek kavargása közepette óriási fel-tűnést kelt Londonban, hogy Muriel Wildon színésznőt letartóztatták, mert az a nyomatékos gyanu merült fel ellene, hogy meggyilkolta idős édesanyját. A rendőrség adatai szerint a színésznő, aki fiatal kora ellenére igen figyelemreméltó sikereket aratott londoni színpadokon, kényszerítette édesanyját, hogy

Igyon ki egy csésze teát, amelyben harminckét tableta szíverősítő szert oldott fel.

Ebben az óriási mennyiségben ez a gyógyszer természetesen rendkívül erős mérge s az idős asszony a következő pillanatban, ahogy felhajtotta a csésze teát, holtan rogyott össze. A szerencsétlen asszony ugrálszik rosszat sejtethetett, mert előbb nem akarta elfogyasztani az italt, leánya azonban a szó szoros értelmében beléerőszakolta a mérget. Az ablak nyitva volt és a szomszéd lakásból hallották az izgatott vitát, amely a gyilkos szándéku

leány és édesanyja között lefolyt. Amikor azután értesültek a szörnyű esetről, nyomban világos lett előttük az összefüggés és feljelentést tettek.

Első kihallgatása alkalmával a huszonkétéves színésznő tagadta a szörnyű tettet és azt állította, hogy édesanyja öngyilkosságot követett el. Később megváltoztatta védekezését és kijelentette, hogy

a gyilkosságot édesanyja ismételt könyörgésére követte el, minthogy az idős, beteges asszonynak már terhére volt az élet, de arra nem volt lelkierője, hogy végezen magával.

Lélektani szempontból mindenesetre valószínűtlenné teszi a leány védekezését az a tény, hogy egy nappal anyja halála után Miss Wildon már fellépett és előadás után bárba ment szórakozni.

„Luna Frontului Mărășești”

kiállítása

1935. október 1-től 31-ig

75% és 50% mérséklés a C. F. R. vonalain

Paronl Otetelesanu, 5546

BUCUREȘTI, Calea Victoriei

Reichné G. Margit

rajztanárnő, iparművész

külföldi tanulmányutjáról visszatérve, Aradon is megkezdte október 15-től 4-6 hetes modern iparművészeti tanfolyamát. Jelentkezni lehet naponta 8-10-ig Bul. Reg. Maria 2., II. e., Stein.

Egy év alatt kétszázkét millió lira értékben vásárolt nálunk árukat Olaszország

September 11-ig 100 millió lirával többet exportáltunk Itáliába, mint amennyit ille behoztunk — Egyedül petróleumért 55 millió lirát és áruellenértéket kaptunk — A fa és lőszék kivitele csökkent, a búzáé emelkedett —

Mint Bucurestiből jelentik, az országos statisztikai hivatal tegnap hozta nyilvánosságra a román—olasz külkereskedelmi forgalomról szóló rendkívül érdekes kimutatását, amely azt igazolja, hogy Olaszország már hosszabb idő óta készül az abessziniai hadjáratra és jól ellátta magát elsőrendű szükségleti cikkekkel. Elsősorban a mi piacainkon vásárolt és 1934. szeptember 1-től 1935. szeptember 11-ig 202 millió lira értékű árut exportáltunk Itáliába, tőle pedig csak száz millió lira értékű különböző árukat kaptunk, tehát *külkereskedelmi mérlegünk 102 millió lirával aktív, ami hosszú idő óta most fordult elő először.* Érdekes, hogy 1934. első felében 63 millió lira értékű árut exportáltunk, de ez a folyóév első felében több, mint háromszorosára emelkedett és 46 és fél millióval vált aktívvá a kereskedelmi mérlegünk ez év június 30-án. *Ezeket az adatokat az olaszországi hivatalos statisztika is megerősíti.*

Az eladott áruk között a fontosabb cikkek az alábbi eladási összegekkel szerepelnek: petróleum és melléktermékei 54 millió 700 ezer lira, buza

6 millió 175 ezer lira, kukorica 3 millió 300 ezer lira, fa 3 millió lira, szarvasmarha 6 millió lira, élőbaromfi 250 ezer lira, vágottbaromfi 280 ezer lira, fűszerek másfél millió lira, mustármag 10 ezer lira. A buza ezelőtt hiányzott az export áruk közül, de most azt is elég nagy mennyiségben vettek nálunk. *A fának, a fűszereknek és a vágottállatoknak kivitele csökkent.* Viszont Olaszországból az utóbbi évben csökkent a gyapú, a juttafonal, a citrom, a narancs és a rizs behozatala, mert azokat a hadsereg számára halmozták fel Itáliában.

A 202 millió lira vásárlási összeget hivatalos és magánkliring számlára fizette be Olaszország. A ki- és bevétel *drucere-elszámolás alapján* folyt és csupán 26 millió 771 ezer lira készpénzbeli fizetési kötelezettsége maradt fenn Olaszországnak, amelyből mostanig 15 és negyed millió lirát egyenlített ki, de a magánkompenzációra is több millió lirát fizetett. Ezidőszerint 16 millió 800 ezer lira fizetése van folyamatban. Mindezek azt igazolják, hogy Itália hadikészültséggel az európai államok egy részében, így nálunk is élénkítették a kereskedelmi forgalmat.

= A Banca Nationala hivatalos deviza-árlólyamai: svájci frank 32.90 és 44 százalék felár, francia frank 6.63 és háromnegyed és a felár. Márka 40.70. Ha az áru ez év június 11-ike előtt jött hozzánk Németországból, akkor 5 százalék a felár, de ha június 11. után jött be, akkor 48 lei a márka kurzusa. Fontsterling 495 lei és a felár. Olasz lira 8.80. Cseh korona 4.16 és a felár, pengő 29.34, silling 24.50, dinár 3 lei.

= Eladott aradi ingatlanok. Drosnyák Gyula és neje eladtak a Str. Abatorului-ban egy 140 □-öles telket, egy 140 □-öles telket, egy 140 □-öles telket és az ugyanott 72., 74., 76., 78. sz. 140 □-öles beltelkes házat 200.000 leiért Mihelyi Vidornak. — Institutul de Credit al Pastrae al Comerciantilor din Arad eladott a Rozer-dűllőben egy 176 □-öles telket 16.000 leiért Polis Tivadar-nak. — Mohácsi Mária eladta a zimandi dűllőbeli 200 □-öles telkét 20.000 leiért Csillám János és nejének. — Gaicsán József és társai eladták az Izlazul Mare dűllőbeli 2 hold szántót 10.000 leiért Jovanov György és nejének. — Táskó János eladta a Ciresilor dűllőbeli 2 hold szántót 8.000 leiért Mezei Katalinnak. — Kiss Mária eladta a Krivobára dűllőbeli 5 hold 1417 □-öles szántónak fele jutalékát 92.000 leiért Imbroane Gheorghe-nak. — Özv. Hosszu Simonné és társai eladták a Birkás dűllőben egy 100 □-öles telket 20.000 leiért Kovács Leopold és nejének. — Stern Gyuláné eladta a Str. Románului régi 4/c. sz. házat 1.350.000 leiért Muscan Dimitriu és nejének. — Gherman Iliené eladta a Str. Rahovei régi 96. sz. házat 55.000 leiért Suciú Gheoghénak. — Molnár József és neje eladták a zimandi dűllőbeli 152 □-öles telket 25.000 leiért özv. Crisan Ioanné és társának. — Ifj. Wild Ferenc és Margit eladták a Str. Crisan 9. sz. ház fele jutalékát 415.000 leiért Stern Mór-nak. — Curticean Ioanné eladott a Sft. Paul dűllőben 3 és fél hold szántót 15.000 leiért Fj. Fericean Nikolaenak. — Rotár István és neje eladták a Str. Gen. Cernat 13. sz. házat 85.000 leiért Girauschek Róbert és nejének. — Galván Jánosné eladta a Str. Grivitei 33. sz. házat 60.000 leiért Fericean Traian és nejének. — Mercea Gheorghe eladott az Izlazul Mare dűllőben 2 hold szántót 15.000 leiért Juhász István és nejének. — Dr. Moisa Gheorghe eladta a Cetatea Veche 221 □-öles telkét 50.000 leiért Hedvich Györgynek. — Puterity Iliené eladta a Sar. Dorobantilor 49. sz. házat 14.000 leiért Bodea Dimitrienak. — Farkas I. Jenő eladott a Brűnek dűllőben egy 132 □-öles telket 7.000 leiért Puica Petru és nejének. — Gál János eladta a Str. Penes Curcanul 7. sz. házat 80.000 leiért Mocuta Florea és nejének.

2x2=4
Szőrmét
Stár-nál végy
Mairovitz Imre
Str. Eminescu 14
Divat-szalon! Szőrmefestés!
Consum és Inteslnrea tag. 5100

Saját érdekében
kérje mindig a **cukrot, sőt és lisztet**
50 kgr.-os papirzsák
csomagolásban, mert ezek a papir-
4193 zsákok tartósak, olcsók és higiénikusak

= Két milliárd lejjel több bevétele van az államnak ez év első felében, mint tavaly volt. Bucurestiből jelentik: az állam bevétele az első hat hónapban 2,221,000,000 leiel több, mint az elmúlt év hasonló időszakában. Antonescu pénzügyminiszter kijelentette, hogy október elsejéig az összes fizetések nyugdíjak és állami szállítások teljesen ki vannak fizetve. Az összes kereskedelmi tartozásokat kifizettük — mondotta a pénzügyminiszter — és a hadsereg felszereléséért Csehszlovákiának 900 millió csehkoronát, míg Franciaországnak 500 millió frankot kell majd még kifizetnünk.

Megfosztották címétől Románia eddigi sakkbajnokát és dr. Bródy Miklóst hatalmazták fel a bajnoki cím viselésére

Bucurestiből jelentik: A román sakkszövetség igazgató-bizottsága ülést tartott, amelyen a „Silbermann-ügyel” foglalkoztak. Orascu mérnök, aki az ülésen elnökölt, a bizottság elé terjesztette az ügy dossziéját, amelyből — a varsói sakkolimpiáson résztvevők tanuvallomása alapján — kétségtelenül kiderült, hogy *Silbermann, az eddigi Románia-bajnokot súlyos mulasztás büne terheli.*

Silbermann ugyanis, aki szintén résztvevett a varsói sakk-olimpiáson, nem fektet bele teljes erővel a küzdelembe és elhanyagolta játszmáit azért, mert ottidőzését anyagilag is kamatoztatni akarta. A szomszédos teremben ugyanis pénzért és fogadásból érdekes partikat játszottak, a nézőközönség sorából jelentkező alkalmi játékosokkal. Ilyen körülmények között természetesen alig várta, hogy egy-egy hivatalos játszmán túl legyen, mert nem akarta a neki pénzt jelentő privát-partik egyikét sem elmulasztani.

A lekiismeretlen játékos viselkedése már Varsóban is megdöbbentette a román csapat résztvevőit, elannyira, hogy az olimpiász egyharmadának lezajlása után *Silbermannt kitétek a román csapatból*, amely tartalék nélkül küzdötté végig a nagy sakkturnát. Minthogy Silbermann hanyagsága a román csapatnak sok, meg nem érdemelt vere-

Gütermann
gép- és gomblyukselyem
gyári védjegy
A szövület mindig nagy gonddal választja ki, tehát a varráshoz se használjon akármilyen cőrnát. Kérülje el a folytonos javítgatást. Használjon csak
Gütermann
gép- és gomblyukselymet!
Figyeljen a gyári védjegyre!

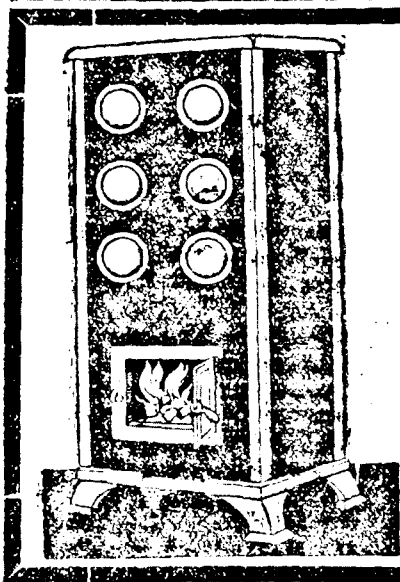
A Semmitőszék dönt
Bocu Sever volt banati kormányzó egymillió leies birsága ügyében
A volt kormányzó betérjesztette igazoló aktáit — Érdekes tárgyalás a legfelsőbb számvevőszék előtt

Bucurestiből jelentik: A legfelsőbb számvevőszék tegnap tárgyalta Bocu Sever volt bánati kormányzó ügyét. A megszünt bánati kormányzóság felszámolásakor úgy találták, hogy körülbelül egymillió leies fedezetlen kiadás történt és ezért Bocu Sever volt kormányzót kötelezték az összeg kifizetésére, azonkívül 50 ezer leies birsággal sújtották. A döntés ellen a volt kormányzó úgy a semmitőszékhez, mint a legfelsőbb számvevőszékhez nyújtott be fellebbezést és néhány nappal ezelőtt be is terjesztette az igazoló aktákat, amelyekkel *behívonyította, hogy a kiadások indokoltak voltak.* Egyben kérvényt nyújtott be a semmitőszékhez, amelytől kérte, ne vegye tárgyalás alá fellebbezését, miután azt kívánja, hogy egyedül a legfelsőbb számvevőszék hozza meg döntését.

Tegnap tárgyalta az ügyet a legfelsőbb számvevőszék, amely azonban nem hozott érdemleges döntést a volt banati kormányzó kérvénye kérdésében, hanem kimondotta, hogy előbb megvárja a semmitőszéki döntést a megszüntető kérvény ügyében és csak azután veszi érdemleges tárgyalás alá Bocu Sever új bizonyításai alapján a milliós birság ügyét.

seget szerzett, a sakkszövetség szigorú szankciókat alkalmazott ellene és négy szavazattal egy ellenében az alapszabály megfelelő pontjai értelmében *kizárták végérvényesen a sakkszövetségből*, miáltal a „Románia sakkbajnoka” címet is elvesztette. Helyébe Bródy Miklós dr.-t nyilvánították Románia sakkbajnokává, aki már a varsói sakkolimpiáson is kitüntette magát. Dr. Bródy ezt a címet az 1936-ban esedékes újabb sakkvilágtornáig viselheti.

Okvetlenül vegye meg az
UJSÁG
budapesti napilap
vasárnapi számát!
Részletes tudósítás az abesszin harcokról és a világ politikai helyzetéről.
Ingyen mélynyomású
DIVAT-UJSÁG
melléklet a legújabb őszi párisi divat revü-szerű ismertetésével, a 18 legnagyobb párisi divatház eredeti modelljeivel.
Kapható minden ujságárusnál.

Sok Tizezer

megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

„ZEPHIR”

kályha az összes kályhák között a

10 LEGJOBB 24

kilogramm fával fűt egy szobát 24 órán át.

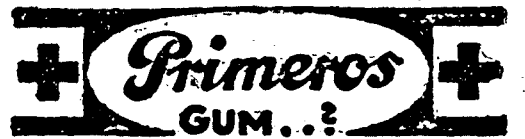
Gyártja:

Szántó D. és Fia, Oradea

Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket.
Képviselet: **CSETEY és SEITZ** vaskereskedés,
ARAD, Bulevardul Rege e Ferdinand No. 49.

Az ideális házasság titkát

megtudják, ha állandóan használják 500

Összeállították a vasárnapi kerületi meccsek csapatait

Az alkerületi bajnokságban vasárnap lebonyolításra kerülő öt bajnoki mérkőzésre kiálló csapatokat az egyesületek vezetőségei összeállították és ezek szerint az alábbi egyesületek állnak ki a meccsekre:

Intelegerea: Az Intelegerea csak keretet jelölt ki, amelyből közvetlenül a mérkőzés előtt állítják össze a csapatot. A keret a következő: Knapp, Szikszai, Kéri, Horváth, Fankas III., Lupu, Merkli, Nagy Lajos, Stahl, Ipacs I., Csécsi II., Wekerle, Farkas I. Havas.

Soimi-CFR R. A.: Tanase—Cheta, Iliel—Höhn, Negrea, Julan—Voitovici, Stoica, Tisza, Stoian, Otlacan.

SGA: Lövenberg—Kecskés, Mihály—Heller, Csipai, Csányi—Palásthy, Junger, Fritz, Kovács, Schwartz.

Tricolor: Junghaus—Szilágyi, Höngig I.—Risztin, Schmiecht, Serb—Pomacsek, Höngig II., Decsov, Varga II., Ilias (Lenkei), Jani.

Olimpia-PTT: Bugar II.—Bugar I., Egedi II.—Gavris, Budai, Igrisan—Molnár, Mihoc, Bermoser, Parjol, Lepis.

Unirea: Garai—Böszörményi, Czudar—Modgyesi II., Tausch, Sturz—Ujj, Szabó Gyula, Kitzinger, Medgyesi I., Georgescu (Sirkó III.).

Transylvania: Ponta—Illin Soli—Hess I., Nemzotzki, Hess II.—Bontovics (Lambertus), Csiszár, Rácz, Filimon, Czene.

Juventus: Fábán—Vadai, Betegh—Nagy, Farkas, Zelenák—Kohányi, Wittib, Jakab III., Jakab II., Igaz I.

USA: Tyukodi—Gömöri, Kossik—Fargó, Nagy, Lingurar—Szivós (Lepedős), Medve, Szinder II., Gulyás, Nagy Sándor.

A Hakoah keretet jelölt ki az USA elleni mérkőzésre, amelyből a meccs előtt állítják össze a csapatot. A keret a következő: Popovics, Grosz, Besesek, Grünfeld, Krauser, Szécsi, Pálfi, Gallov, Rosenbach, Wiesner, Sepsi, Schwartz.

Megérkezett Aradra a CFR esapata, amelyben Cuiedan ismét fedezetet játszik

A bucuresti-i CFR, a Gloria vasárnapi ellenfele, még szombaton megérkezett Aradra, hogy a vasárnapi mérkőzésre pihenten állhasson ki. A CFR csapat a következő összeállításban áll ki a Gloria ellen: Konrad—Marcszi, Rosculeț—Costea, Rasinariu, Cuiedan—Georgescu, Barbu, Pál, Petrila, Buza. A csapat vezetői jó játékot, sőt győzelmet várnak az együtttestől.

Kedvezően intézik el az aradi kisebbségi futballbírók ügyét

Szombaton Aradon járt Xifando Denis, a központi bírótestület egyik vezető egyénisége, aki vasárnap Oradán a helyi derbit, a CAO—Crisana-mérkőzést vezeti.

Xifando egyébként vasárnap Oradeán, hétfőn pedig Satumaren tart nyelvvizsgát a kisebbségi futballbírókkal és aradi tartózkodását arra használta fel, hogy felkeresse Bozgan Gheorghet, az aradi bírótestület illusztris elnökét, akivel beható megbeszélést folytatott az aradi kisebbségi futballbírók nyelvvizsgáját illetően. Xifando teljes egészében magáévá tette Bozgan elnök álláspontját és minden tekintetben megígérte, hogy a nyelvvizsgák ügyét kedvezően intézik el.

Bozgan elnök egyébként a jövő hét folyamán a fővárosba utazik több ügy elintézésére és már meg is beszélt Xifandoval egy találkáról, amely alkalommal az aradi kisebbségi ballbírók ügyét az aradi játékvezetők legtebb meglegedésére elintézik.

SPORT KÖZLÖNY

Juga Livius dr., a Chinezul elnöke nyilatkozik a szövetségi adminisztrációt átszervező tervezetéről

Juga Livius dr., a Chinezul sportklub elnöke, néhány nap óta a fővárosban tartózkodik. Juga dr. egyik legkiválóbb és legismertebb futball-szaktekintélye nemcsak a nyugati ligának, de az egész országnak is és a napokban egyik fővárosi sportlapnak nyilatkozatot adott a futballszövetség átszervezésével kapcsolatosan kidolgozott tervezetéről.

A tervezet legfontosabb része a legfőbb futballtanács, a Consiliul Federal újraszervezése. A Consiliul Federal ugyanis a Biroul Federal (hetenként üléselő központi futballfórum), valamint az ország öt ligájának megbízottjaiból áll, tehát a legfőbb szervben ugyan-

azon egyének foglalnak helyet, akik az alantasabb szerveknek is tagjai. Juga dr. tervezete lényegében megváltoztatja a Consiliul Federal-t, ugyanis a terv szerint az A) divíziós egyesületek négy tanácstagot delegálnának a tanácsülésbe, a B) ligás csapatok pedig csoportonként egy-egy tagot, összesen tehát ötöt. Ez eddig kilenc tanácstag, míg valamennyi egyéb egyesület 50 egyesületenként egy-egy tagot jelöl. Jelentős és előnyös változtatásokat tartalmaz még Juga dr. tervezete adminisztratív ügyekben is és bizonyosra vehető, hogy illetékes körökben tetszéssel találkozik.

Három aradi játékos szerepel a válogatott-keretben

A válogató bizottság pénteken este tartotta első ülését a november 3-iki román-lengyel válogatott mérkőzés előtt és az ülésen Davila ezredes elnököt, a tagok közül pedig Alex, Capatana, Juga Livius dr. és Radulescu Costel voltak jelen. A bizottság elhatározta, hogy 42 tagból álló keretet állít össze, amelynek tagjait a mérkőzést megelőző héten a fővárosba gyűjtik egybe és ezekből állítják ki a lengyelek elleni csapatot. Aradról Bugarin kapus, Szaniszló II. fedezet és Cucula szélsőcsatár kerültek be a keretbe, amely különben a következő:

Kapusok: Bugarin, Pavlovici, Sepsi, Radulescu Petre, David.

Jobbhátvédek: Bürger, Sucitulescu, Sfera.

Balhátvédek: Felecan I., Rosculeț, Albu.

Jobbfedezetek: Munteanu I., Vintila, Barbulescu, Deheleanu.

Középfedezetek: Kotormány, Juhász, Steinbach, Eisenbeisser.

Balfedezetek: Szaniszló II., David, Cuiedan, Demetrovici.

Jobbszélsők: Bindea, Ionescu, Georgescu, Gruin, Cucula.

Jobbösszekötők: Kovács, Schileariu, Ploesteanu, Orza.

Centercsatárok: Ciolac, Chiroiu, Barátky, Niculescu, Sepi.

Balösszekötők: Schwartz, Bodola, Petea Valcov.

Balszélsők: Dobai és Capusan.

Tyukodi és Gulyás igazoltan szerepelnek az USA csapatában

A fővárosi Gazeta Sporturilor szombati számában megjelent hivatalos közlemények rovata, a „Rombol”, a szeptember 14-iki igazolási bizottsági ülés jegyzőkönyvét közli, amelyből rendkívül érdekes, az aradi sportot közelről érintő események tűnnek ki. Ezen a héten tárgyalta ugyanis az aradi alkerületi sportszövetség az USA ellen beadott óvásokat és az SGA és Transylvaniának adta az USA elleni mérkőzések pontjait, Tyukodi és Faragó játékosok állítólagos jogosulatlan szerepeltetése miatt.

A hivatalos közlönyből kitűnik, hogy Tyukodi jogosan szerepelt az USA csapatában,

miután az „U” által benyújtott igazolási blankettákat nem a játékos írta alá és ezért azokat megsemmisítették és Tyukodit, mint az AMEFA játékosát azonnali hatállyal az USA-hoz igazolták. A cluji Universitatea titkárát 6 hónapra felfüggesztették mindennemű sportműködéstől a Tyukodi-üggyel kapcsolatosan.

Ugyanezen jegyzőkönyvben megállapították, hogy Gulyás József nem kerül leigazolásra a mediási Vitrometanhoz és őt is, mint az AMEFA volt játékosát igazolták le az USA csapatához. Faragó ügyével nem foglalkozik a szombati Rombol és amennyiben az USA ennek a játékosnak ügyét is tisztázni tudja, úgy az USA bizonyára visszakapja az elvesztett pontokat.

O Miesz vezet a Grác—Büdapesti meccset. Az eredetileg kijelölt Frankenstein helyett Miesz vezet a gráci BLASz—Grác mérkőzést.

O Derbi a másodosztályu bajnokságban. A másodosztályu bajnokságban vasárnap a Tricolor-pályán délután fél 6 órai kezdettel derbimeccset játszanak le és pedig az első két helyezett, a Sparta és az Astra csapnak össze bajnoki mérkőzés keretében. A két kitűnő együttes mérkőzése jó sportot ígér.

